

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקונים שונים), התשע"ה - 2014.

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (להלן - החוק) נחקק בשנת 1981 והניסיון שהצטבר בהפעלתו גילה ליקויים המחייבים תיקון ושיפור ההסדרים הקבועים בו.

בתאריך 20 במאי 2008 מינה שר המשפטים דאז, פרופ' דניאל פרידמן, ועדה לבחינת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, בראשות פרופ' רות קנאי (להלן – ועדת קנאי או הוועדה). הוועדה בחנה את הוראות חוק המרשם הפלילי ואת האיזון בין העקרונות המנוגדים הגלומים בו - המרשם הפלילי אל מול תקנת השבים. **המרשם הפלילי**, משמעו תיעוד מלא של ההיסטוריה הפלילית של אדם ושל החברה בכללותה וניהול מידע פלילי ומסירתו לגורמים שונים, לצורך הגנה על אינטרסים ציבוריים. **תקנת השבים**, עניינה אינטרס השיקום, קרי עידוד שיקומו של בעל רישום פלילי והשתלבותו המלאה בחברה ובשוק העבודה, כך שחטאו לא ייזכר לו כל ימיו ויתאפשר לו לפתוח דף חדש בחייו. הוועדה שמה דגש על הטיית הכף לטובת אינטרס השיקום. כמו כן, עמדה הוועדה על חשיבות שילובו של בעל הרישום הפלילי בשוק התעסוקה, בשל הקשר בין תעסוקה ושיקום. הוועדה ראתה חשיבות לפשט את הוראות החוק ולהבהיר את המצב החוקי ביחס לגופים השונים מקבלי המידע, ככל הניתן.

המלצות הוועדה מתייחסות לסוג המידע שיימסר ולהיקפו, לצורת הצגת המידע, לרישום המשטרתי והגישה אליו, לתקופות הזמן שבהן יימסר מידע, לשקילת המידע ולהערכתו ועוד. ההמלצות מפרטות אמות מידה לקביעת הגופים שיקבלו את המידע וכן גם אמות מידה שלפיהן על הגופים מקבלי המידע לשקול את המידע שנמסר להם. עוד ממליצה הוועדה, להקים גוף אשר יפקח על שמירת המידע הפלילי בגופים השונים הזכאים לקבל את המידע ועל שקילתו. בין ההמלצות, הוצע לקצר את התקופות שבהן יימסר מידע פלילי, תוך התחשבות בצורך להקל עם קבוצות באוכלוסייה, במיוחד אלה שהמפגש שלהן עם החוק הפלילי היה חד פעמי או שולי, תוך איזון עם האינטרס הציבורי שבשמירת מידע פלילי מקיף ומהימן.

התזכיר המוצע משקף את המלצות ועדת קנאי וכן תיקונים נוספים, הנוגעים לנושאים השונים שמעוגנים בחוק, ונדרש להסדירם.

יובהר כי כל התיקונים בתזכיר זה יחולו על כלל הרישומים המצויים במאגר המידע הפלילי המשטרתי נכון למועד כניסתו לתוקף של התיקון ועל הרישומים החדשים.

עיקר 1 (סעיפים 1 ו-3) – תיקון שם החוק והגדרות

בחינת החוק הקיים העלתה, כי לא נעשה שימוש שיטתי ואחיד במינוחים המתייחסים למידע הפלילי על סוגיו השונים. החוק מדבר בלשון של מרשם, מרשם פלילי, פרטי רישום, מידע, מידע מן המרשם, מידע על משפטים, מידע על חקירות ועוד. ריבוי המינוחים גורם לא פעם לאי בהירות באשר לסוג המידע אליו מכוון כל סעיף.

על כן, מוצע להגדיר בבירור מהו המידע הפלילי עליו חל החוק לפי סוגיו, כשבעיקרו מתחלק המידע לשני סוגים: מרשם פלילי ומרשם משטרתי. החוק חולק מחדש לפרקים בהם ייקבעו ההסדרים לפי סוג המידע הנדון בהם, ואילו סעיף 1 לחוק פוצל והוכלל בסעיפים אחרים, בהתאם.

עוד מוצע לתקן את שם החוק ל"חוק המידע הפלילי ותקנת השבים", באופן שישקף גם את המרשם הפלילי וגם את המרשם המשטרתי.

עיקר 2 (סעיפים 2, 4 ו-7) - הוספת סעיפים 1א עד 1ו

מוצע להסדיר בפרק נפרד את ההוראות הכלליות שבחוק. חלק מההוראות היו קבועות בחוק ואת חלקן האחר מוצע להסדיר על-מנת לקבוע באופן מסודר את העקרונות המנחים בחוק.

העקרון הראשון המעוגן בסעיף 1א נוגע לניהול המידע הפלילי – במקום סעיף 1(א) לחוק לפיו: "המשטרה תנהל מרשם פלילי ובו פרטי רישום לעניין כל אדם שניתנה לגביו הרשעה או החלטה אחרת כאמור בסעיף 2", מוצע לקבוע הוראה הקובעת כי המשטרה תנהל את המידע הפלילי הכולל, גם את המרשם הפלילי וגם את המרשם המשטרתי. עוד מוצע, לקבוע בסעיף כי פרטי הרישום הפליליים והמשטרתיים יימסרו למשטרה בדרך שתקבע בתקנות- הוראה שהתייחסה בחוק הקיים למרשם פלילי בלבד. נוסח הסעיף משמר את סעיף 1א(ג) הקיים לפיו אין באמור כדי לגרוע מסמכות המשטרה לנהל רישומים הדרושים לה לצרכיה. סעיף זה מהווה אסמכתא למשטרה לנהל גם רישומים אשר חוק המרשם הפלילי איננו חל עליהם. עוד מבקש הסעיף לקבוע, בהתאם להמלצות ועדת קנאי כי על כל גורמי אכיפת החוק והחקירה לדווח למאגר המידע הפלילי על כל שלבי ההליך הפלילי המנוהל על ידם, החל משלב הפתיחה בחקירה, דרך הגשת כתב האישום ועד לתוצאות ההליך המשפטי (סעיף 1א(2) המוצע). הימצאות המידע בידי גוף כאמור מהווה את הבסיס

לקביעה בסעיף 1א(4) המוצע כי גוף המנהל הליך פלילי לא יעשה כל שימוש במידע המהווה מידע פלילי ומצוי ברשותו אלא לצורך מילוי תפקידו, ולא יעבירו לאחר. נוכח מציאות בה גורמים שונים מוסמכים לנהל חקירות פליליות ומנהלים מאגרים עצמאיים של מידע פלילי ואינם מדווחים למרשם הפלילי, סברה הוועדה, כי בעוד שאין מניעה שגורמים שונים יחזיקו במאגר מידע פלילי אודות העבירות המצויות בתחומי אחריותם, לצרכים פנימיים, הרי שאין הם רשאים למסור ממנו מידע לשום גורם או גוף. זאת מאחר שניהול מאגרים עצמאיים של מרשם פלילי כאמור פוגע באמינותו של מאגר המידע הפלילי המנוהל על-ידי משטרת ישראל וביכולתו לשקף את כלל ההיסטוריה הפלילית של אדם. לאור האמור, מוצע לקבוע את סעיף 1א(4) לפיו גוף המנהל הליך פלילי לא יעשה כל שימוש במידע המהווה מידע פלילי, אלא לצורך מילוי תפקידו, ולא יעבירו לאחר.

סעיף 1ב קובע את הסייגים למסירת מידע. סעיף זה מעגן את חיסיון המידע הפלילי, הקבוע בחוק היום ביחס למרשם פלילי (סעיף 3 לחוק). בהתאם לכך, סעיף 3 לחוק יבוטל -

סעיף 3 קובע כי:

”המרשם יהיה חסוי ולא יימסר מידע ממנו אלא לפי חוק זה.”

עוד קובע הסעיף כי מידע אודות תאגידיים יהיה גלוי. זאת, לאור המלצות ועדת קנאי בנושא מרשם פלילי של תאגידיים, הפרקטיקה הנוהגת העולה גם מהחקיקה ביחס לתאגידיים ציבוריים בחוק ניירות ערך והתפיסה לפיה תאגיד נעדר זכות לפרטיות, לפיהן יש מקום לקבוע התייחסות שונה ביחס למרשם פלילי של תאגיד ולאפשר כי מידע זה יהיה גלוי לציבור, וזאת ניגוד לחיסיון החל על מידע פלילי אודות אדם.

סעיף 1ג המוצע עוסק בזכות העיון של אדם במידע הפלילי אודותיו. נושא זכות העיון נידון בהרחבה בוועדת קנאי במספר היבטים:

(א) האם זכות העיון כוללת גם זכות לקבל תדפיס מהמידע בו עיין האדם? לסוגייה זו התייחס בית המשפט העליון בבג"צ 7256/95 **פישלר נ. מפכ"ל המשטרה ואח'** (פורסם בפד"י נ' (5) עמ' 1) (להלן - בג"צ פישלר) וקבע כי "בעידן המחשב יש לקרוא אל זכות העיון גם את הזכות לקבל תדפיס של אותם נתונים, אלא אם מתבקשת מסקנה אחרת". כתוצאה מכך זכאי לקבל לידיו כל מי שבא לתחנת המשטרה כדי לעיין ברישומים הפליליים הנוגעים לו, תדפיס הכולל את המידע הפלילי אודותיו. מסירת מידע בדרך זו

מאפשרת לעקוף את המגבלות שנקבעו בחוק ביחס למסירת מידע ויש בכך כדי לפגוע פגיעה של ממש במי שהמידע נוגע לו. דוגמה בולטת לפגיעה האמורה היא הנוהג שהתפתח מאז בג"צ פישלר, לפיו מעבידים רבים שאינם נמנים על הגורמים הזכאים לקבל מידע מהמרשם הפלילי, מתנים את קבלת המועמד לעבודה בכך שימציא להם העתק מהמרשם הפלילי הנוגע לו.

ניתן לסבור, כפי שהדבר מצא את ביטויו בבג"צ פישלר, כי "אם בא החוק להגן על זכות הפרטיות של אותו אדם, והוא אינו חפץ בהגנה זו, וברצונו להעביר את התדפיס שיקבל לאחרים, על שום מה עלינו למנוע זאת?". אולם, לדעת ועדת קנאי החוק אינו בא רק להגן על זכותו של אדם לפרטיות, אלא הוא קובע את ההסדרים החוקיים המיועדים להבטיח רהביליטציה לעבריינים, תקנת השבים כלשון החוק. כשם שביחסי עובד ומעביד סבר המחוקק כי יש להעניק לעובדים "הגנת יתר" המתבטאת בכך שעובדים אינם יכולים לוותר על זכויותיהם שנקבעו בחוק, גם בענינו מן הראוי להבטיח רהביליטציה לבעלי רישום פלילי שהמחוקק ביקש להגן עליהם, בדרך של הגבלת מסירת המידע אודותיהם, ואין לחשוף אותם ללחצים אשר יעשו פלסטר את כל הוראות החוק.

לפיכך, המליצה ועדת קנאי להבחין בין זכותו של אדם לעיין במידע הפלילי הנוגע לו, לבין זכותו לקבל לידיו תדפיס מהרישומים. מוצע לאפשר את העיון בכל הרישומים, דהיינו גם במרשם הפלילי וגם במרשם המשטרתי, שכן מידע זה אינו חסוי בפני מי שהוא מתייחס אליו, אולם לא יימסר לאדם תדפיס מהמידע כדי שלא תהיה אפשרות לאלץ אותו למסור מידע פלילי בניגוד לרצונו. יחד עם זאת, מי שזכאי לקבל מידע כאמור על פי החוק יוכל לגשת לתחנת משטרה ולראות על צג המחשב את המידע הפלילי אודותיו.

(ב) שאלה נוספת שנדונה היא האם זכות העיון שניתנה לאדם בנוגע לרישומים הנוגעים לו צריכה להיות אישית או שניתן לממשה באמצעות אחר? לכאורה, אם רוצים לקיים את תכלית החוק שביקש למנוע חשיפה של מידע רגיש זה, אזי יש לקבוע מפורשות כי העיון במידע הוא אישי. יחד עם זאת, ישנם מקרים מיוחדים שבהם אדם אינו יכול לממש את זכותו באופן אישי ואין מקום להציב בפניו קשיים ביורוקרטיים, ובלבד שנבטיח שהעיון ייעשה שלא במטרה לעקוף את המגבלות הקבועות בחוק לענין מסירת המידע. כך מוצע לציין במפורש כי העיון הוא אישי ואם נבצר מהאדם לממש את זכותו באופן אישי יהיה רשאי קצין משטרה לאפשר את העיון על-ידי אפוטרופסו של האדם, שהציג צו שיפוטי המעיד על מינויו או על-ידי אדם קרוב שקיבל ייפוי כוח לכך, אם נוכח קצין משטרה שנבצר מהאדם שהמידע אודותיו לעיין במידע באופן אישי, ובלבד שהמידע לא יימסר על ידי האפוטרופוס או האדם הקרוב, אלא לאדם שהמידע נוגע לו למטרה שלשמה נמסר המידע.

חריג נוסף ביקשה הוועדה לקבוע ביחס לקבלת מידע פלילי על-ידי עורך דינו של האדם שהמידע אודותיו. במקרה זה יוכל עורך הדין המייצג לקבל תדפיס מהמידע הפלילי וזאת

לשם ייצוג בהליכים אזרחיים או מינהליים מול בית משפט או בפני גוף מינהלי שזכאים לקבל מידע פלילי לפי הוראות החוק. דוגמה לכך היא עתירה בדבר פסילת אדם לכהונה ציבורית המתבססת על קיומו של מידע פלילי אודותיו. ברור כי במקרה זה יש לאפשר לעורך הדין המייצג לקבל את המידע הפלילי אודות האדם, על-מנת לאפשר ייצוגו בבית המשפט. יצוין כי הזכות לקבל מידע לשם ייצוג בהליכים פליליים אינה מעוגנת בסעיף זה, שכן האפשרות לקבלת מידע פלילי על-ידי סניגורים קיימת בחוק מכוח הכללתם בתוספת הראשונה לחוק.

סעיף 1ד המוצע עוסק במסירת מידע פלילי על-פי הוראות החוק. עניינו של סעיף זה הוא ביחס בין חוק המרשם הפלילי לבין חיקוקים ספציפיים העוסקים בשקילת עבר פלילי לצורך קבלת היתר או רישיון. ועדת קנאי אימצה את התפיסה לפיה חוק המרשם הפלילי קובע את מסגרת העברת המידע ואילו החקיקה הספציפית מתווה את אופן הפעלת שיקול הדעת של הגופים מקבלי המידע, ככל שהיא כוללת הוראות כאלה. המידע יועבר בהתאם להיקף המידע הקבוע בחוק המרשם. בסעיף קטן (ב) מוצע להבהיר מפורשות כוונה זו.

סעיף 1ה המוצע עוסק בהודעה על מסירת מידע. הסעיף חוזר על ההוראה הקבועה בסעיף 12 לחוק, שמוצע לבטלו, לפיה תימסר לאדם הודעה בכתב על מסירת המידע אודותיו או על הכוונה לבקשת מידע פלילי אודותיו. ההודעה תימסר לאדם רק במקרה של מתן זכות כמובנה בחוק לפי סעיף 6 והעסקה לפי סעיף 5. בהתאם להמלצות ועדת קנאי, צומצמו החריגים המאפשרים אי מסירת הודעה לשני מקרים בלבד. הראשון, כאשר המידע הנמסר לרשות הרישוי או למכון הרפואי לבטיחות בדרכים לפי סעיף 10; השני, אם החליט מקבל המידע בהחלטה מנומקת ובכתב כי ההודעה עלולה לסכל את המטרה שלשמה נמסר המידע. במקרה זה יהיה על מקבל המידע למסור הודעה לאחר שהוסרה המניעה. יצוין כי הוועדה ביקשה לשנות את המצב הקיים, לפיו אין חובת מסירת הודעה כאשר אדם הסכים למסירת המידע אודותיו. על-פי המוצע, תידרש הודעה גם במקרה האמור.

סעיף 1ו עוסק בתיקון טעות והודעה על כך. העיון ברישומי המשטרה נותן למעיין גם הזדמנות לפעול לתיקוני טעויות המתגלות ברישומים. מוצע להשלים את ההוראות הנוגעות לתיקון טעויות ולקבוע מתן הודעה על כך לאדם שהמידע אודותיו, וכן במקרים המוגדרים בסעיף, לגופים שקיבלו מידע מוטעה בתקנות. נושא זה מוסדר כיום בסעיפים 12(ג) ו (ד) שמוצע לבטלם.

סעיפים 12(ג) ו (ד) קובע:

(ג) נמסר מידע והוברר שנפלה טעות ברישום או במידע שנמסר, יתוקן הדבר והודעה על כך תימסר לנושא המידע וכן, אם נושא המידע ביקש זאת,

למי שקיבל את המידע.

(ד) העיון במידע וההודעה על מסירת מידע או על תיקון טעות יהיו בדרך שתיקבע בתקנות באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

עיקר 2 (סעיף 2)

סעיף 2 לחוק מונה את פרטי הרישום הכלולים במרשם הפלילי שעליהם חלות הוראות החוק. היום כולל המרשם הפלילי פרטי רישום כגון הרשעות ועונשים של בתי משפט פליליים, צווי מבחן, צווי שירות לתועלת הציבור, אף ללא הרשעה, קביעות של בית המשפט לנוער ודרכי טיפול שהטיל וכו'. מוצע להוסיף לרשימת פרטי הרישום החלטות של בתי המשפט באזור יהודה ושומרון וחבל עזה בעבירות מסוג פשע או עוון לגבי ענינים המהווים פרטי רישום במדינת ישראל. כיום נרשם במרשם הפלילי לפי חוק רק מידע שמקורו מרשויות ישראליות הפועלות בתחום מדינת ישראל, על-פי החוק הישראלי. יש צורך ברישום מידע פלילי במרשם הפלילי המנוהל בישראל לגבי עבירות שנעברו באותם אזורים והנאכפות על-ידי רשויות ישראליות, מכוח החוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח - 1967. זאת כדי שתהיה בידי הרשויות הזכאיות לקבל מידע אודות אדם תמונה שלמה אודות עברו הפלילי, גם על מעשים או עבירות שעבר באזור כהגדרתו באותו חוק.

עיקר 3 - סעיף 4 (גישה ישירה)

סעיף 4 לחוק קובע מי הם הגופים שלהם ניתנה גישה ישירה למרשם הפלילי וכי גישה זו תוסדר בכללים הטעונים את אישורם של היועץ המשפטי לממשלה ושל ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת. גישה ישירה, כאמור, מתאפיינת בכך שאינה כפופה למגבלות הקבועות בחוק הנוגעות למסירת המידע ולכן היא ניתנה אך ורק לגופים בטחוניים.

הגורמים שלהם ניתנה גישה כאמור הם הגורמים הבטחוניים הבאים: המשטרה, שירות הבטחון הכללי וגורמי צה"ל שהם המשטרה הצבאית ומחלקת בטחון שדה. מהנסיון שהצטבר עולה כי בצה"ל, לא רק מחלקת בטחון שדה זקוקה למידע מהמרשם הפלילי לצורך פעולתה, אלא גם גורמים נוספים באגף המודיעין זקוקים למידע כאמור לצורך מילוי תפקידם. לפיכך, מוצע להחליף בסעיף את אזכורה של מחלקת בטחון שדה ב"אגף המודיעין" בצה"ל.

גוף נוסף שמקומו נפקד מרשימת הגופים הבטחוניים הכלולים היום בסעיף זה הוא המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים. אין חולק כי גם "המוסד" זקוק למידע כאמור לשם מילוי

תפקידיו וכן לשם גיוס כוח אדם לשורותיו. על כן מוצע לכלול גם את המוסד בין הגופים שתנתן להם גישה ישירה למידע מהמרשם הפלילי.

מוצע כי קביעת הכללים לעניין הגישה הישירה של בעלי תפקידים בגופים הללו תעשה בכפוף לאישור שר המשפטים, כמקובל, במקום היועץ המשפטי לממשלה וכן אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת. מאחר שתפקודם של שבי"כ, צה"ל והמוסד כפופים לביקורתה של ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, מוצע כי הכללים הנוגעים לגופים אלה יאושרו בידי ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט ושל ועדת החוץ והבטחון.

עוד מוצע, לכלול ברשימת הגופים את המחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים, שגישתה למידע פלילי מוסדרת כיום בפקודת המשטרה. מסירת המידע תהיה לפי כללים שיקבע ראש המחלקה לחקירת שוטרים.

עיקר 4 - סעיף 9 (סעיף 5 - מסירת מידע פלילי לרשויות ולבעלי תפקידים)

ענינו של סעיף 5 לחוק הוא בקביעת הגורמים שימסרו את המידע מהמרשם הפלילי ולאילו גורמים כל אחד מהם רשאי למסור את המידע האמור. באופן טבעי, מוסרי המידע הם הגורמים שלהם גישה ישירה למרשם הפלילי (משטרה, שבי"כ ו-צה"ל) והם מוסרים את המידע לגופים הרשאים לקבלו על-פי החוק, איתם הם בקשרי עבודה במסגרת מילוי תפקידם. ברוח זו, מוצע להרחיב את האפשרות של אמ"ן למסור מידע גם לפוקד.

ועדת קנאי המליצה לקבוע בחוק קריטריונים ברורים, שיהוו תנאי סף, לפיהם יוכרע האם לכלול גופים נוספים בתוספת הראשונה שיהיו זכאים לקבל מידע בהתאם לסעיף 5. לפי המלצה זו, המשטרה תמסור מידע מן המרשם הפלילי לרשויות ולבעלי תפקידים, לפי דרישתם ולצורך מילוי תפקידם, ובלבד שהם נכנסים לגדר אחת הקבוצות הבאות והמידע חיוני לצורך מילוי תפקידם. גופים אלה יכללו בתוספת הראשונה:

- א. גופי חקירה לצורך ניהול חקירה;
- ב. גופים ובעלי תפקידים הקשורים להליך הפלילי ולנגזר ממנו, וכן גופים ובעלי תפקידים העוסקים בטיפול בחשודים, בנאשמים או במורשעים;
- ג. גופים שהמידע נדרש להם מטעמי ביטחון המדינה, לעניין מינוי עובדים או לעניין ביצוע עבודה, תפקיד או שירות באותו גוף;
- ד. גורמים הממנים בעלי תפקידים בכירים בשירות הציבורי, שתפקידם דורש רמת אמון גבוהה במיוחד - לצורך מינוי כאמור;
- ה. גופים העומדים באחד מהקריטריונים שנקבעו לצורך קבלת מידע פלילי לפי סעיף 6, ובלבד שיש חשש לפגיעה משמעותית באינטרס חיוני החשוב לכלל הציבור,

וזאת כאשר היקף הפגיעה האפשרית ועוצמתה הם ברמה גבוהה במיוחד, המצדיקה מסירת מידע בהיקף רחב יותר מהנמסר על-פי סעיף 6.

הוועדה סברה, כי ראוי להותיר על כנו את המצב הקיים, לפיו המידע הפלילי מועבר לגופים אלה ללא קשר להסכמתו ואף לידיעתו של הפרט. במקרים אלה, אין לאדם אפשרות שלא להסכים למסירת המידע ולהעדיף את השמירה על פרטיותו, והמידע נמסר על-פי בקשת הגוף בלבד. כמו כן, גופים אלה אינם נדרשים לעמוד באמות המידה שייקבעו בחוק לעניין בחינת מידע פלילי הנמסר על-פי סעיף 6, למעט גופי ההעסקה הנכללים בתוספת הראשונה, כאמור לעיל, אשר לגביהם יחולו ההוראות בדומה לגופי סעיף 6.

בנוסף, מוצע להתאים מונחים בדומה לתיקונים שנעשו בסעיף 4 לחוק, בכל הנוגע לאגף המודיעין בצה"ל ולאישור הכללים בידי ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט ושל ועדת החוץ והבטחון.

עיקר 5 (סעיף 10) – סעיף 6 - מסירת מידע לשם מתן זכות

סעיף 6 לחוק קובע הוראות בדבר מסירת מידע מהמרשם הפלילי לשם פעולה לפי חוק, וזה לשון הסעיף:

“מסירת מידע לשם פעולה 6. מי שהוסמך על פי חיקוק לתת, לחדש או לבטל רשיון, היתר, זכות עיסוק או זכות אחרת (להלן - זכות), ולשם כך הוא רשאי על פי אותו חיקוק להביא בחשבון את עברו הפלילי של מבקש הזכות, של בעלי הזכות או של אדם אחר הנוגע בדבר, תמסור לו המשטרה מידע מן המרשם על כל אחד מאלה אם הוא הסכים לכך”.

סעיף זה מתנה מסירת מידע מהמרשם הפלילי לגוף הזכאי לקבל מידע כאמור במסגרת מתן זכות עיסוק כגון מתן רשיון, חידושו או ביטולו, בהסכמת הנוגע בדבר. ההסדר הגיוני כל עוד מדובר בהענקת זכות, שכן הוא משקף איזון לפיו הברירה היא בידי האדם המעוניין לקבל את הזכות: האם לצורך זאת הוא יחשוף לפני הגוף מעניק הזכות את עברו הפלילי או שמא יעדיף לוותר על הזכות ובלבד שלא יועבר לגוף מידע פלילי אודותיו. אולם, משהוענקה כבר זכות לאדם ועולה השאלה אם יש לבטלה אם התקיימו נסיבות מסויימות, אין לאדם ענין להסכים למסירת המידע הדרוש לגוף לשם הפעלת סמכותו וקבלת החלטה בעניינו. הדרישה של קבלת הסכמתו של האדם באותם מקרים יש בה כדי להכשיל את הגוף במילוי תפקידו. נוכח זאת, מוצע לבטל את דרישת ההסכמה בהקשר של סמכות הגוף לבטל או להתלות זכות, לסייגה, לחדשה או לצורך קבלת החלטה בדבר נקיטה בהליכים משמעותיים על-פי חוק ספציפי עקב עבירה פלילית.

בנוסף, על-פי המלצות ועדת קנאי, יש לקבוע בחוק קריטריונים ברורים, לפיהם ייקבע מי זכאי לקבל מידע בהתאם לסעיף 6. קריטריונים אלה ינוסחו בדרך שתמנע תחולה רחבה מדי או גורפת של הסעיף. הרעיון המנחה הוא, כי המידע הפלילי נועד להישקל רק בסוגי עיסוקים מסוימים שקבע המחוקק, כך שביתר המקרים ועל מנת להגן על זכותו של אדם לשיקום, לא יימסר מידע מן המרשם הפלילי לנותני היתרים ורישיונות ועברו הפלילי של אדם לא יובא בחשבון בעת קבלת ההחלטה להעניק לו את ההיתר או הרישיון. לאחר תיקון החוק בהתאם להמלצות הוועדה, הגופים הזכאים לקבל היום מידע מכוח חיקוק ספציפי וסעיף 6 יהיו מנויים בתוספת מיוחדת בחוק המרשם. כל גוף נוסף שיוחלט כי הוא עומד בקריטריונים להיכלל בסעיף 6, ניתן יהיה להכלילו באותה תוספת, ובלבד שהמידע הפלילי חיוני לביצוע תפקידו. על אף האמור, רשאי השר מטעמים מיוחדים לאשר הכללתו של גוף בתוספת הרביעית אף אם הסמכות למתן זכות אינה מעוגנת בחיקוק.

המלצת הוועדה היא לקבוע בחוק במפורש, כי תנאי הסף לקבלת מידע בהתאם לסעיף 6 הוא השתייכות לאחת מהקבוצות הבאות:

- א. גופים הרשאים על-פי חיקוק ליתן רישיון, היתר, זכות עיסוק או זכות אחרת, שהמידע נדרש להם לעניין זה **לשם הגנה על קטינים וחסרי ישע**;
- ב. גופים הרשאים על-פי חיקוק ליתן רישיון, היתר, זכות עיסוק או זכות אחרת, שהמידע נדרש להם **בשל יחסי נאמנות או אמון מיוחדים כלפי מקבל השירות**.
- ג. גופים הרשאים על-פי חיקוק ליתן רישיון, היתר, זכות עיסוק או זכות אחרת, שהמידע נדרש להם לעניין זה **לשם מניעת פגיעה בגופו של אדם או בבריאותו, או לשם שמירה על אינטרס חיוני החשוב לכלל הציבור**.

לאור הבעיות עליהן עמדה הוועדה, שעיקרן הוא חוסר האחידות בהוראות החיקוקים הספציפיים ופיזורן, סברה הוועדה כי יש מקום לקבוע בחוק במפורש ובמרוכז את רשימת הגופים הזכאים לקבל מידע לפי סעיף 6. רשימת הגופים האמורה תפורט במסגרת תוספת חדשה לחוק, וניתן יהיה לתקנה בחקיקת משנה בסמכות שר המשפטים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (בדומה לקבוע היום בסעיף 25 לחוק).

משמעות הקבוע בסעיף זה בצירוף העקרון שנקבע בסעיף 1ב לחוק הוא כי הקביעה בחיקוק ספציפי בדבר הצורך בהתחשבות במידע מן המרשם, לכשעצמה, אינה מקנה זכות לקבלת מידע מהמרשם הפלילי, אלא נדרש לתקן את התוספת לחוק, על-פי העקרונות שנקבעו בסעיף זה. עם קבלת התיקון, תתאפשר מטעמים מיוחדים גם הוספת גופים

בהעדר הוראה מסמיכה בחיקוק ספציפי, ובלבד שגופים אלו עומדים בקריטריונים בסעיף קטן (ב).בדרך זו תובטח אחידות עקרונית ביחס להעברת מידע מהמרשם למטרת מתן זכות, כהגדרתה בחוק.

עיקר 6 (סעיף 10) – סעיף 7 לחוק

בסעיף 7 לחוק נקבע, כי המשטרה תמסור מידע מן המרשם הפלילי אודות אדם הממלא או אמור למלא תפקיד ציבורי מסוים, לגביו נקבעה בחוק פסלות על רקע עבר פלילי. הסעיף מאפשר מסירת מידע למבקש שיש לו עניין מוצדק לקבל את המידע, וזאת באישור היועץ המשפטי לממשלה.

בסעיף זה, המחוקק בחר לתת מעמד מיוחד לכהונה ציבורית ולהבחין בינה לבין מינוי, מתן זכות עיסוק או זכות אחרת לפי סעיף 6 לחוק. הלכה למעשה, ניתן למסור מידע מן המרשם הפלילי כאשר נקבעה בחיקוק ספציפי פסלות לכהונה ציבורית מכוח סעיף 6 לחוק. במקרה זה, יימסר המידע מן המרשם הפלילי לגורם הממנה או מעניק הזכות, כפי שנקבע באותו חיקוק. סעיף 7 מאפשר בנוסף למסור מידע לגורם אחר, שאינו הגורם הממנה או מעניק הזכות כאמור, שהיועץ המשפטי הכיר בו כבעל עניין מוצדק לקבל את המידע. כך למשל, על פי סעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה – 1965, הקובע את הזכות להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר כחבר המועצה, זכאי יו"ר ועדת הבחירות לקבל מידע מהמרשם הפלילי אודות המועמדים, בהתאם לסעיף 6 לחוק המרשם הפלילי. אם, לדוגמא, ירצה אדם אחר לקבל מידע אודות עברו הפלילי של מועמד, הוא יידרש לצורך כך לפנות לקבלת אישורו של היועץ המשפטי לממשלה, לאחר שיוכיח כי יש לו עניין מוצדק לקבלת המידע, בהתאם לסעיף 7 לחוק. מוצע לחדד את נוסח הסעיף על-מנת להבהיר את כוונת המחוקק בעניין זה.

עיקר 7 - סעיף 11 (סעיף 8 - מסירת מידע לשם מכרז)

חוק המרשם הפלילי מגדיר "גוף ציבורי" כ"תאגיד שהוקם על-פי דין וחלה עליו חובת מכרז". הגדרה זו אינה מבהירה מיהם הגופים שחלה עליהם חובת מכרז. על מנת להבהיר את הסעיף ולאפשר מסירת מידע לגופים נוספים, אשר אינם נמנים היום על הגדרת "גוף ציבורי" בסעיף 8, כגון קופות חולים, המעניקות שירותים רפואיים לכלל הציבור, אך אינן

"גוף ציבורי" לפי ההגדרה, מוצע לתקנה. ההצעה היתה להגדיר "גוף ציבורי" כ"רשות מקומית או גוף המנוי בסעיף 2(א) לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992".¹

המחוקק הגדיר בחוק חובת מכרזים את הגופים שהוא סבור שצריכה לחול עליהם חובת מכרז, ולפיכך חוק המרשם מתאים עצמו לתפיסה זו ומאפשר לגופים אלה לקבל מידע על המשתתפים כדי להבטיח שיהיו אלה משתתפים ראויים. בחינת סוגי העבירות המפורטות בתוספת השנייה לחוק המרשם הפלילי, המונה עבירות מס, מכס, פיקוח על המטבע, וכן עבירות שוחד, גניבה ומרמה, שהן בעיקרן עבירות כלכליות ועבירות של טוהר מידות, מצביעה על כוונתו של המחוקק למסור לגופים הציבוריים רק מידע פלילי שהינו רלוונטי לעניין ההתקשרות החוזית עם הגוף הציבורי וכן לעניין התנהלותו התקינה של הליך המכרז, על-מנת שהגוף הציבורי לא יתקשר עם משתתף במכרז שהורשע בעבירות אלה.²

סעיף 8 לחוק מאפשר קבלת מידע אודות אדם המשתתף במכרז לקבלת טובין או שירותים, אם אותו אדם הסכים לכך. לדוגמא, כאשר חברה מסוימת מבקשת להשתתף במכרז יימסר מידע פלילי אודותיה, בהיותה זו המשתתפת במכרז, לרבות נושאי משרה בה, אך לא אודות עובדיה, גם אם הם המעניקים את השירותים בפועל. יובהר כי חובת מכרז מכוח החוק חלה על סוגי ההתקשרויות שנקבעו בחוק לעניין זה שהן התקשרויות לביצוע עסקת טובין או שירותים, לרבות התקשרויות לביצוע עבודה (סעיף 2 לחוק חובת המכרזים), אולם החובה אינה חלה על קבלת עובדים והעסקתם בדרך השגרה.

עיקר 8 (סעיפים 9 ו-9א)

(א) ענינו של סעיף 9 לחוק הוא מסירת מידע מהמרשם הפלילי לרשות זרה וזה לשונו:

"מסירת מידע 9. נזקק אדם בענינו הוא למידע מן המרשם לצורך הגשתו לרשות ממלכתית לרשויות זרות זרה, תמסור המשטרה את המידע, על פי בקשת האדם, לאותה רשות".

¹ סעיף 2(א) לחוק חובת המכרזים קובע כי "א) המדינה, כל תאגיד ממשלתי, מועצה דתית וקופת חולים, לא יתקשרו בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים, אלא על-פי מכרז פומבי הנותן לכל אדם הזדמנות שווה להשתתף בו."

² העבירות לגביהן נמסר מידע לפי התוספת השנייה הן עבירות לפי: (א) חוק מס קניה (סחורות ושירותים), תשי"ב-1952; (ב) פקודת מס הכנסה; (ג) פקודת המכס; (ד) חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975; (ה) חוק הפיקוח על המטבע, תשל"ח-1978; (ו) סעיפים 290 עד 297, 383 עד 393 ו-414 עד 438 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (סעיפים אלה עוסקים, ככלל, בלקיחת שוחד, מתן שוחד, תיווך בשוחד וכיוצא בזה, בגניבה, בגניבה בידי עובד, גניבה בידי עובד ציבור, גניבה בידי מורשה וכיוצא בזה, בקבלת דבר במרמה, תחבולה, זיוף, שימוש במסמך מזויף, רישום כוזב במסמכי תאגיד, מרמה והפרת אמונים בתאגיד וכיוצא בזה, סחיטה בכוח ובאיומים, עושק וכיוצא בזה).

המינוח בו נוקט הסעיף "רשות ממלכתית זרה" אינו ברור. כאשר פונה אדם למשטרה בבקשה להעביר מידע מהמרשם הפלילי הנוגע לו לרשות זרה, אין באפשרות המשטרה לקבוע אם הרשות אליה מבקש האדם להעביר את המידע היא אכן רשות ממלכתית, כנדרש בחוק. אם הנוגע בדבר הוא זה שמבקש כי מידע יועבר לגורם בחו"ל יש להניח כי הדבר נעשה כדי לענות על צרכיו ואין צורך להקשות עליו בענין. לפיכך, מוצע שלא להגביל את מסירת המידע רק לרשות ממלכתית, אלא לאפשר את מסירת המידע לכל גוף המעניק זכות, כגון: אוניברסיטאות, רשויות הגירה, השתתפות במכרז, מקומות עבודה. זאת, בשונה מהמצב בארץ בו המחוקק מגדיר מראש את הגורמים הזכאים לקבל את המידע. על-פי המוצע, המידע מהמרשם הפלילי יימסר לנציגות המדינה הזרה בישראל או לנציגות ישראל באותה מדינה זרה, בה פועל הגוף נותן הזכות, למעט במקרים שייקבעו בנהלי המשטרה.

עם זאת, לאור הקביעה לפיה לא יתאפשר מימוש זכות העיון בדרך של קבלת תדפיס, הרי שסעיף 9 מהווה פתח לעקוף איסור זה. על מנת למנוע מצב שבו תדפיסים שהוצאו לצורך מסירת לגוף במדינה זרה יועברו לגורמים בישראל, בין אם הם זכאים ובין אם אינם זכאים לקבל מידע פלילי, נקבע כי מידע פלילי שהתקבל מכוח סעיף זה, לא יימסר אלא לגוף נותן זכות במדינה זרה. עוד הוספה בסעיף העונשין קביעה לפיה העובר על הוראות סעיף זה דינו מאסר שנה.

מסירת מידע לגופי חקירה חו"ל

פרט (כג) לתוספת הראשונה לחוק מאפשר היום העברת מידע פלילי לאינטרפול ולמשטרות המסונפות אליו וכן לרשות זרה אחרת שהמדינה התחייבה למסור לה מידע. הניסיון המצטבר בהפעלת החוק מצביע על כך שהאפשרויות בנוסח הסעיף הקיים אינן ממצות ומקשות על שיתוף פעולה בינלאומי חיוני נדרש, כמו גם על המשך פעילות שוטפת של יחידת האינטרפול של משטרת ישראל.

במקרים רבים אין די באפשרות למסור מידע פלילי לאינטרפול ולמשטרות המסונפות אליו ויש צורך בהעברת מידע למגוון רחב של גופים הפועלים מחוץ לישראל למטרות של אכיפה פלילית ושמירה על שלום הציבור ובטחונו. עם זאת, יש צורך להבטיח, בדומה לסעיפים אחרים בחקיקה הישראלית המאפשרים העברת מידע רגיש לחו"ל, כי ישמר חסיונו של המידע וכי העברת המידע תעמוד בתנאים כלליים המתחייבים בכל מסגרת של העברת מידע מחוץ לישראל.

לפיכך, מוצע לתקן את החוק ולהרחיב את הנסיבות בהן ניתן למסור מידע פלילי לגורמים מחוץ לישראל. מוצע לקבוע כי המשטרה תהיה רשאית למסור מידע לידי מדינה אחרת או

לידי גוף מחוץ לישראל. רשימת הגופים תפורט בתוספת הששית לחוק, ומבוססת על הגופים הזכאים לקבל מידע בתוספת השנייה לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו – 1996. מסירת המידע תתאפשר הן בהתאם לחוק העזרה המשפטית והן לשם שיתופי פעולה בינמדינתיים או הסכמים בינלאומיים שהמדינה שותפה להם;

מוצע כי העברת מידע פלילי למדינה או גוף מחוץ לישראל מכוח סעיף זה יותנו בתנאים הבאים:

(1) השימוש במידע יהיה לשם מילוי תפקידיו של הגוף מקבל המידע ורק למטרה של שמירה על שלום הציבור ובטחונו, אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה שימוש אחר;

(2) המידע לא יועבר לגורם אחר בתוך המדינה המקבלת או הארגון המקבל שלא למטרה שלשמה נמסר, אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה את העברתו;

(3) המידע לא יועבר למדינה אחרת או לארגון בינלאומי אחר, אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה את העברתו לגוף מהגופים שהותר להעביר להם מידע.

עיקר 9 – (סעיף 10 - מסירת מידע פלילי לרשות הרישוי)

עניינו של סעיף 10 הוא מסירת מידע לרשות הרישוי לפי פקודת התעבורה, כדלקמן: (א) מסירת מידע אודות עבירות הכרוכות בנהיגת רכב וכן עבירות של בעלי רישיון נהיגה הנוגעות לשימוש בסם מסוכן ולאחזקתו לצורך שימוש עצמי; (ב) מסירת מידע אודות עבירות סמים שעבר מבקש רישיון נהיגה, לבקשת רשות הרישוי. בנוסף, כלולות בתקנות התעבורה הוראות למסירת מידע לרשות הרישוי מן המרשם הפלילי לשם מתן רישיונות נהיגה מסוגים שונים אודות עבירות תעבורה ועבירות פליליות אחרות.³ המידע לפי תקנות התעבורה נמסר מכוח סעיף 6 לחוק המרשם, בהיקף המועבר לפיו. כן כוללות תקנות התעבורה הוראות נוספות, כגון תקנה 193ב לתקנות, המאפשרת מסירת מידע מהמרשם הפלילי למכון הרפואי לבטיחות בדרכים, לשם שקילת הכשירות הרפואית לנהיגה.

הצעת משרד המשפטים היא לאפשר מסירת מידע פלילי אודות עבירות תעבורה של כל הנהגים ועבירות פליליות של נהגי רכב ציבורי ומורי נהיגה וכן לאפשר העברת מידע אודות עבירות פליליות ועבירות תעבורה של נבדקים במכון הרפואי לבטיחות בדרכים, בהתאם לצרכי רשות הרישוי. במקביל, מוצע לרכז את הוראות החוק הנוגעות למסירת מידע לרשות הרישוי בחוק המרשם. ההצעה מאפשרת העברת מידע לרשות הרישוי וכן למכון

³ תקנה 15ב לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

הרפואי לבטיחות בדרכים. לרשות הרישוי, תתאפשר מסירת מידע מן המרשם הפלילי אודות המבקש לקבל רישיון נהיגה ברכב ציבורי וכן המבקשים לעסוק בהוראת נהיגה וכדומה. בנוסף, יתאפשר המשך ההסדר הקיים היום בחוק ובתקנות לפיו מועבר מידע אודות עבירות תעבורה ועבירות של שימוש בסם ואחזקתו אודות מי שביצע עבירות אלה. למכון הרפואי לבטיחות בדרכים תתאפשר מסירת מידע מן המרשם הפלילי לשם בחינת הכשירות הרפואית לנהיגה. העברת מידע לרשות הרישוי תעשה באופן תקופתי, ללא צורך בבקשה מפורשת.

בהתאם להמלצות ועדת קנאי מוצע לתקן את המינוח "עבירה הכרוכה בנהיגת רכב" שאינו בהיר דיו ולהחליפו בביטוי "עבירת תעבורה" שיכלול עבירות נוספות, שיש להן קשר לנהיגת רכב ושיכולה להיות להן השלכה על שאלת מתן הרישיון המבוקש או חידושו, כגון עבירה של גרימת מוות ברשלנות (תוך שימוש ברכב) (סעיף 304 לחוק העונשין) ועבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה (סעיף 332 לחוק העונשין).

עיקר 10 – ביטול סעיפים 11, 11א ו-12

מוצע לבטל את סעיפים 11, 11א ו-12 לחוק, עקב הסדרתם בסעיפים אחרים של התיקון המוצע. להלן נוסח הסעיפים:

"מידע על חקירות ומשפטים תלויים ועומדים

11. המשטרה או גוף שרשאי למסור מידע לפי חוק זה רשאים למסור למי שזכאי לקבל מידע לפי חוק זה גם פרטים בדבר משפטים וחקירות פליליים התלויים ועומדים בעניינם שההרשעות בהם הן פרט רישום לפי סעיף 2.

מידע על תיקים סגורים

11א. מידע על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין כאמור בסעיפים 59 ו-62 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וכן מידע על משפט שבו עוכבו ההליכים לפי סעיף 231 לאותו חוק, לא יימסר אלא לגופים המפורטים בתוספת השלישית.

עיון, הודעה על מסירת מידע ותיקון טעות

12. (א) כל אדם זכאי לעיין במידע שבמרשם הנוגע לו.

(ב) נמסר מידע על אדם על פי חוק זה, יתנו המשטרה או מי שנקבע לכך בתקנות הודעה על כך לאותו אדם (להלן - נושא המידע); הוראה זו לא תחול במקרים אלה:

(1) המידע נמסר לרשות הרישוי לפי סעיף 10;

(2) המידע נמסר לגופים המפורטים בפרטים (א), (י) עד (יח), (כב) עד (כו) ו-(כח) שבתוספת הראשונה ולבעלי התפקידים המפורטים בתקנה 4א(א) לתקנות-שעת-חירום (יהודה והשומרון, חבל עזה, סיני ודרום סיני - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967;

(3) נושא המידע הסכים בכתב למסירת המידע.

(ג) נמסר מידע והוברר שנפלה טעות ברישום או במידע שנמסר, יתוקן הדבר והודעה על כך תימסר לנושא המידע וכן, אם נושא המידע ביקש זאת, למי שקיבל את המידע.

(ד) העיון במידע וההודעה על מסירת מידע או על תיקון טעות יהיו בדרך שתיקבע בתקנות באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

עיקר 11 – תיקון סעיף 13

מוצע לתקן את כותרת הסעיף, כך שיובהר כי מדובר על הגבלת מידע שנמסר מהמרשם הפלילי.

סעיף 13 מגביל מסירת מידע לגבי קטין ולגבי צווים מיוחדים שניתנו ללא הרשעה (צווי טיפול, צווי מבחן, צווי שירות לתועלת הציבור וכו'); במאמר מוסגר יצויין כי מידע אודות צווי מבחן יימסר ביחס לקטין בין אם ניתן בהרשעה או ללא הרשעה.

כמו כן, מוצע לאור תיקון הסעיפים העוסקים בהתיישנות ומחיקה של פרט רישום ולאור הקצאת סעיפים ייחודיים לעניין התיישנות פרטי רישום של קטינים, להתאים את פירוט פרטי הרישום לסעיפי החוק החדשים.

בנוסף, מוצע להוסיף לרשימת הגורמים הזכאים לקבל מידע לפי סעיף 13, קרי מידע אודות עבירות שעבר קטין או מידע אודות אי הרשעה, גם גורמים נוספים שיש להם צורך במידע זה לשם מילוי תפקידם - הרמטכ"ל וראש אגף כוח אדם בצה"ל בקשר לענייני כוח אדם, ראש שירותי בריאות הנפש לעניין חוק כלי היריה, תש"ט - 1949 וכן קציני פיקוח ובעלי תפקידים לשם מילוי תפקידם לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו - 2006.

עיקר 12 – תיקון סעיפים 14 ו- 16 והוספת סעיפים 14א ו- 16א

במסגרת בחינת חוק המרשם הפלילי, בחנה ועדת קנאי את תקופות ההתיישנות והמחיקה הקבועות בחוק, מתוך כוונה לאפשר, בנסיבות מסויימות, קביעתן של תקופות קצרות יותר ולהגביל את משך הזמן בו נמסר המידע הפלילי אודות אדם. ההסדר המוצע על-ידי הוועדה קובע כלל בסיסי, באשר למשך התקופות, ולצדו הסדר מיוחד של תקופות קצרות יותר, ביחס למעידה חד פעמית, שאינה מלווה בעונש מאסר. הסדר זה מקדם שני

אינטרסים - סיוע בהליך שילובם בחברה של מי שמעדו באופן חד פעמי ויצירת מוטיבציה בקרבם שלא לשוב לבצע עבירות.

כמו כן, נקבעו בהסדר המוצע תקופות התיישנות ומחיקה ארוכות יותר למקרים שבהם הוטל עונש מאסר ארוך במיוחד. תפיסה זו תואמת את תפיסת החוק הקיים, הקובע את משך תקופת ההתיישנות בהתאם לתקופת המאסר שהוטל. כאמור, הנחת המוצא היא, כי עונש המאסר ומשכו מבטאים את חומרת העבירה ואת ההצדקה להארכת התקופות להתיישנות ולמחיקה.

א. הכלל הבסיסי – תקופת התיישנות של שבע שנים + תקופת מחיקה של שבע שנים:
המלצת הוועדה היא לקבוע, ככלל, תקופת התיישנות של שבע שנים ולאחריה תקופת מחיקה של שבע שנים. כלל זה יחול בכל מקרה שבו הוטל על אדם עונש מאסר⁴, שאינו עולה על חמש שנים, וכן בכל מקרה בו הורשע אדם שלא בפעם הראשונה, גם אם לא נגזר עליו עונש מאסר (קרי כשמדובר ברצידיביסט). במקרים בהם הוטל עונש מאסר, תהיה תקופת ההתיישנות – שבע שנים + תקופת המאסר שהוטלה. תקופת המחיקה לפי הכלל היא שבע שנים מתום תקופת ההתיישנות.

ב. החריג לכלל - מעידה חד פעמית – חמש שנות התיישנות + חמש שנות מחיקה:
המלצת הוועדה היא לקבוע כי כאשר יש פרט רישום פלילי יחיד, שאינו מלווה בעונש מאסר, תקופת ההתיישנות תהיה **חמש שנים** ולאחריה תבוא תקופת מחיקה של **חמש שנים** שתימנה מתום תקופת ההתיישנות. תקופת ההתיישנות המקוצרת תישאר ללא שינוי גם במקרים בהם האדם שב למעוד בפלילים במהלך תקופת המחיקה. המלצה זו נועדה, כאמור, להוות תמריץ לאדם שמעד באופן חד פעמי שלא לשוב ולבצע עבירות.

ג. תקופות מאסר ממושכות – עשר שנות התיישנות + תקופת המאסר + עשר שנות מחיקה:
תפיסת הוועדה היא, כי עבירות שהוטלו בגינת תקופות מאסר ממושכות מחייבות התייחסות מחמירה יותר. הוועדה סברה, כי תקופות מאסר ארוכות משקפות עבריינות חמורה וסיכון גדול יותר לחברה, וכי יש מקום לשקף עובדות אלה בתקופות ההתיישנות והמחיקה ולאפשר התחשבות במידע זה לתקופות ארוכות יותר. משום כך, המלצתה היא לקבוע לגביהן תקופות התיישנות ומחיקה ארוכות יותר – כאשר הוטל עונש מאסר העולה על חמש שנים תהיה תקופת ההתיישנות **עשר שנים + תקופת המאסר**. תקופת המחיקה תהיה **עשר שנים** מתום תקופת ההתיישנות.

ד. אי הרשעה – חמש שנות מחיקה:
באשר למקרים בהם בחר בית המשפט לדון את הנאשם ללא הרשעה, הגיעה הוועדה למסקנה שאין מקום לשנות את התקופה הקבועה כיום בחוק (תקופת מחיקה של חמש שנים החל מיום מתן גזר הדין, ללא תקופת

---

⁴ עונש מאסר לעניין זה הוא עונש מאסר בפועל, כלומר אינו כולל מאסר על תנאי אך כולל מאסר שרוצה בעבודת שירות.

ההתיישנות). הוועדה בחנה לעניין זה את הנתונים שהוצגו לה על-ידי המשטרה ועמדה על כך שההסדר הקיים הוא מקל ואין צורך לשנותו.

ה. בנוסף, דנה הוועדה בנושא מעמדו של פרט רישום ללא הרשעה הבא לאחר הרשעה. הוחלט שפרט רישום ללא הרשעה הבא לאחר הרשעה, תקופת המחיקה שלו תתארך בהתאם לתקופות הארוכות יותר של ההרשעה שקדמה לו, על-מנת לשמר את עקרון הרצידיביזם. לפיכך, אם בתקופת ההתיישנות הורשע אדם בעבירה או ניתנה עליו קביעה, צו או החלטה, המהווים פרט רישום פלילי, יימסר מידע על כל פרטי הרישום הפלילי כל עוד קיים פרט רישום כאמור, שטרם תמה תקופת ההתיישנות לגביו. החלטה זו נסמכת, בין היתר, על הנתונים שהתקבלו מהמשטרה. כך למשל, אדם שהורשע לראשונה בשנת 2000 ונדון למאסר שנה, תקופת ההתיישנות שלו תסתיים בשנת 2008 ותקופת המחיקה שלו תסתיים 7 שנים לאחר מכן, בשנת 2015. אם בשנת 2001 נידון אותו אדם ללא הרשעה, הרי שתקופת המחיקה של אי ההרשעה תוארך עד 2015.

הוועדה דנה רבות במעמדם של הקטינים בחוק המרשם הפלילי, תוך בחינת הנתונים שהתקבלו בנושא. הנושאים העיקריים שהועלו בדיון בוועדה היו השלכות תקופת ההתיישנות ותקופת המחיקה על סיכוייו של הקטין להשתלב בחברה, וכן החשיבות של האבחנה הקיימת בחוק כיום בין מי שמלאו לו 16 לבין מי שטרם הגיע לגיל זה והמשמעות של משך המאסר כאשר מדובר בקטינים.

בדומה לדיון שהתקיים לעניין הבגירים, הוסכם שלא תהיה אבחנה בין עוונות לפשעים, שכן אבחנה זו אינה משקפת את החומרה האמיתית של העבירות, וכן הוסכם שלא תהיה אבחנה על-פי סוגי עבירות.

על-אף שמהנתונים שנמסרו לוועדה עלה, כי שיעור הרצידיביזם בקרב הקטינים הוא גבוה, סברה הוועדה כי נכון מבחינה ערכית להתייחס לקבוצה זו באופן מקל יותר ולהעניק לה את הסיכוי המרבי לשיקום. עם זאת, לאור ההגנות המיוחדות שכבר קבועות בחוק בנוגע לקטינים, אין מקום להתייחס באופן נפרד לקטינים שנידונו באופן חד פעמי לעונש שאיננו מאסר, ואין מקום להעניק לאוכלוסיה זו הקלה נוספת.

באשר לקביעת משך התקופות, סברה הוועדה כי אף לגבי קטינים יש מקום להתחשב בתקופת המאסר שהוטלה על הקטין, כביטוי לחומרת העבירה שהורשע בה. תקופת המחיקה של קטינים, ככלל, תהיה שבע שנים, והיא תחל מיד לאחר תקופת ההתיישנות.

באשר לאי-הרשעה והשלכותיה על קטינים, מצאה הוועדה, בדומה למצב אצל הבגירים, כי אין מקום לשנות את הדין הקיים המקל כשלעצמו.

משך התקופות המוצעות:

א. הרשעה עד גיל 16 שלא הוטל בגינה עונש מאסר - תקופת מחיקה של 5 שנים מיום גזר הדין, ללא תקופת התיישנות.

ב. הרשעה מעל גיל 16 שלא הוטל בגינה עונש מאסר - תקופת התיישנות של 3 שנים + תקופת מחיקה של 7 שנים מתום תקופת ההתיישנות.

ג. אי הרשעה וכן הרשעה וצו מבחן (ללא אבחנת גיל) - תקופת מחיקה של 5 שנים המתחילה ביום גזר הדין, ללא תקופת התיישנות.

ד. הרשעה שהוטל בגינה עונש מאסר עד 3 שנים - תקופת התיישנות של 5 שנים + תקופת המאסר + תקופת מחיקה של 7 שנים.

ה. הרשעה שהוטל בגינה עונש מאסר מעל 3 שנים - תקופת התיישנות של 7 שנים + תקופת המאסר + תקופת מחיקה של 7 שנים. ההנחה היא כי במקרים בהם הטיל בית-המשפט על קטין עונש מאסר של למעלה משלוש שנים, מדובר בעבירות חמורות ובעבריינים המהווים סיכון גדול יחסית לחברה, ולכן תקופת ההתיישנות שנקבעה ארוכה יותר.

יצוין, כי המידע על המרשם בתקופות המחיקה של הקטינים יגיע רק למספר גופים מצומצם ביותר, שככלל, אינם גופי העסקה אלא גופי חקירה וטיפול, זאת מכוח סעיף 13 לחוק.

תיקון נוסף שמוצע לערוך בסעיף 16, נוגע למתן חנינה בידי נשיא המדינה. סעיף קטן (ג) שבו קובע כי "הרשעה שנשיא המדינה נתן עליה חנינה, דינה כדין הרשעה שנמחקה" מאחר שעם חלוף תקופת המחיקה ניתן להתחשב במידע שלגביו עברה תקופת המחיקה רק בנסיבות מצומצמות ביותר, נקבע פרק זמן ארוך יחסית לתקופת המחיקה כדי לאפשר לרשויות הזכאיות לקבל מידע מהמרשם הפלילי עד המחיקה, לקבל מידע שהוא חיוני לצורך מילוי תפקידם. אולם הוראות החוק הקיימות לא לקחו בחשבון כי בסמכותו של נשיא המדינה להביא לתקופת מחיקה תוך פרק זמן מאוד קצר, ע"י כך שיעניק לאדם חנינה מלאה או שיקצר את תקופת ההתיישנות או המחיקה. הפעלת סמכותו של הנשיא כאמור מטרתה למחוק את הכתם שדבק באדם שהסתבך בפלילים כדי לאפשר לו לחזור לחיקה של החברה. תוצאה זו נכונה לגבי אדם אשר שינה את דרכיו ושאכן זנח את הדרך העבריינית.

לעומת זאת, לגבי מי שחזר לסורו והמשיך לבצע עבירות לאחר שזכה בחנינה, מחיקת המידע עלולה לסכל את תיפקודן של הרשויות המופקדות על ההליך הפלילי, שכן לגביהן זהו מידע חיוני ביותר. לפיכך, מוצע לקבוע כי רשויות אכיפת החוק, והן בלבד, יהיו זכאיות לקבל מידע מהמרשם הפלילי על הרשעה שניתנה בגינה החלטת נשיא כל עוד לא

עברה תקופת המחיקה כפי שהיא נקבעה בחוק, אף אם הנשיא העניק לנידון חנינה או קיצר את תקופת ההתיישנות או המחיקה של הרשעתו.

עיקר 13 (סעיף 17)

סעיף 17 לחוק קובע את העבירות שלגביהן לא תהיה התיישנות או מחיקה. לגבי אותן עבירות גם חלוף הזמן אינו מהווה מכשול למסירת מידע עליהן. בין עבירות אלה כלולות העבירות החמורות ביותר (עבירות שעונשן מאסר עולם או מאסר עשרים שנים והוטל מאסר בפועל של עשר שנים), וכן עבירות בטחון חמורות, אם על פי העונש הקבוע לצידן בחוק ואם על פי העונש שקבע בית המשפט במקרה הספציפי (עונש מאסר בפועל של חמש שנים או יותר). מוצע להתאים את הרישא של הסעיף, כך שתתייחס לסעיפים של ההתיישנות והמחיקה במתכונת החדשה, וכן לאמץ את העקרון שנקבע בסעיפי ההתיישנות והמחיקה לפיו אם מורשע אדם במהלך תקופת ההתיישנות או המחיקה, ימשיך להימסר מידע גם אודות פרטי רישום אחרים שטרם תמו לגביהם התקופות. מאחר שסעיף 17 עוסק בהרשעות שלגביהן לא תהיה כלל התיישנות או מחיקה, מוצע לקבוע כי יפסק מניין התקופות ביחס לפרטי הרישום הפלילי שקדמו לו ולא יימנו תקופות התיישנות ומחיקה לפרטי רישום פלילי שנרשמו לאחר מועד ההרשעה בעבירה המנויה בסעיף זה, ויימסר מידע אודות כל פרטי הרישום אודותיו.

עיקר 14 (תיקון סעיפים 19 ו-20 והוספת סעיף 20ד(ב))

סעיפים 19 ו-20 לחוק קובעים מהן תוצאות ההתיישנות והמחיקה. סעיפים אלה נועדו לבטא עקרונות דומים, כגון העקרון לפיו משעברה תקופת ההתיישנות או המחיקה, לפי הענין, לא יידרש אדם לגלות מידע שהתיישן או נמחק ורשות שקיבלה לידיה מידע כזה לא תיקח אותו בחשבון, אלא אם האדם מסר אותו מיוזמתו. נוכח הבדלי הנוסח הקיימים היום בסעיפים אלה בסוגיה זו, הפסיקה היא זו שנתנה משמעות לאבחנה בין הוראות הקבועות בסעיפים 19 ו-20 לחוק בענין זה (ראה בג"צ 1935/93 מחפוד נ. השר לעניני דתות (פד"י מ"ח (1) עמ' 752)).

סעיפים 19 ו-20 לחוק קובעים :

19. תוצאי התיישנות הרשעה (א) מידע על הרשעה שהתיישנה לא יובא בחשבון בין שיקוליו של מי שהיה זכאי לקבלו אילולא ההתיישנות. (ב) מי שיש עליו מידע אינו חייב לגלות הרשעה שהתיישנה למי שאינו רשאי להביאה בחשבון; שאלה בדבר עברו הפלילי תיחשב כאילו אינה מתייחסת להרשעה שהתיישנה והנשאל לא ישא באחריות פלילית או אחרת מחמת שלא גילה אותה למי שאינו רשאי עוד להביאה

בחשבון. (ג) פסלות שנפסל אדם בשל הרשעה לתקופה שנקבעה בחיקוק תפקע אם עברה על ההרשעה תקופת ההתיישנות לפי חוק זה.

20. תוצאי מחיקת הרשעה (א) מי שנמחקה הרשעתו ייחשב לענין כל דין כאילו לא הורשע, וכל פסול שנפסל בשל ההרשעה, בין מכוח חיקוק ובין מכוח פסק דין, לרבות פסק דין בהליך משמעותי, בטל מיום המחיקה; אולם אין במחיקה כדי להשפיע על מה שנעשה עקב ההרשעה. (ב) ראייה שיש בה גילוי הרשעה שנמחקה לא תהיה קבילה בהליך משפטי או לפני גוף או אדם הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין, אלא אם מסר אותה ביוזעין מי שהרשעתו נמחקה. (ג) בהליך כאמור בסעיף קטן (ב) לא יישאל אדם שאלות לגילוי הרשעה שנמחקה, ואם נשאל לא יהיה חייב להשיב. (ד) שאלה בדבר עברו הפלילי של אדם תיחשב כאילו אינה מתייחסת להרשעה שנמחקה; על אף חובה המוטלת על פי דין או הסכם, לא ישא אדם באחריות פלילית או אחרת בשל הימנעותו מלגלות הרשעה שנמחקה, והימנעות מלגלות הרשעה שנמחקה לא תיחשב כהעלמת עובדה. (ה) מידע על הרשעה שנמחקה לא יובא בחשבון לענין כל דין, אלא בידי גוף מן המפורטים בפרטים (ב) עד (ה) שבתוספת הראשונה.

לאור האמור, מוצע לקבוע בסעיף 19 את העקרונות המגולמים בשני סעיפי החוק ולהבהירם. בנוסף, לאור המלצות וועדת קנאי באשר לפטור מאחריות פלילית או אחרת שמעניק החוק כיום למי שבוחר שלא להשיב על שאלות אודות עברו הפלילי, מוצע לקבוע במקום סעיף 20 לחוק הגנה אחידה, בנוגע לאי מסירת מידע אודות פרט רישום שהתיישן או נמחק למי שאינו זכאי לקבל מידע זה. הוראות אלו יחולו גם לגבי תיק סגור, לרבות תיק שעוכבו בו ההליכים (סעיף 20(ב)). קרי, אדם אשר מחליט שלא לחשוף את עברו הפלילי, לחשפו באופן חלקי או לא להשיב לשאלה יהיה מוגן מפני תביעות אזרחיות או פליליות, אלא אם מדובר בהרשעות שטרם התיישנו.

לאור האמור, מוצע להוסיף את סעיף 20 שעניינו שאלות בדבר עבר פלילי וההגנות שיחולו על הפרט ככל שלא ישיב או ישיב באופן חלקי לשאלות אלה.

עיקר 15 (סעיף 20 ותוספת רביעית)

בהתאם למגמה שצויינה בעיקר 1 של עריכת סדר בניהול המידע הפלילי, ובהתאם להמלצות ועדת קנאי, מוצע לייחד בחוק פרק שיתייחס למרשם המשטרתי כדי להסדיר את הנושא באופן מלא ולא להסתפק בהוראות ספורדיות כפי שהן קיימות היום בסעיפים 11, 11א ו-11(ה), (ד) ו-11(ה), ובתוספת השלישית לחוק.

לפי ההסדר המוצע, כשם שסעיף 2 לחוק מפרט מהם פרטי הרישום הכלולים במרשם הפלילי, כך מוצע לקבוע באופן מפורט מה סוג המידע שייכלל במרשם המשטרתי. בנוסף, נקבע למי תהיה גישה למאגר מידע זה ולמי ניתן יהיה למסור מידע מהמאגר, הכל בהתאם לסוג המידע ורגישותו.

ועדת קנאי סברה, כי יש חשיבות לכך שהוראות חוק המרשם הפלילי יחולו גם על הרישומים המשטרתיים, כאמור, הן לאור אופיו של המידע, המתאים להסדרה במסגרת זו, וכן בהתחשב בכך שההגנות המצויות במסגרת חוק המרשם הפלילי רחבות מן ההגנות שמספק חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. המלצת הוועדה היא לקבוע, כי חוק המרשם הפלילי יגדיר מידע פלילי ככולל הן את פרטי המרשם הפלילי (המפורטים בסעיף 2 לחוק כיום) והן את הרישומים המשטרתיים (תוך פירוט שלהם). ההסדרים הקבועים בחוק המרשם הפלילי יחולו על כל המידע הפלילי, כלומר על המרשם הפלילי והרישומים המשטרתיים. כמו כן, יובהר בחוק, כי המשטרה רשאית לנהל רישומים נוספים, אשר לא יהיו כפופים להוראותיו. ניהול מידע זה יהיה כפוף לחוק הגנת הפרטיות, בדומה למידע שמצוי במאגרי מידע.

כך על פי ההצעה, ניתן יהיה למסור מידע על תיקים תלויים ועומדים לגופים הזכאים לקבל מידע מהמרשם הפלילי לפי החוק. על-פי המלצות ועדת קנאי כל הגופים הזכאים לקבל מידע מהמרשם הפלילי יהיו זכאים לקבל מידע על תיקי מב"ד שהוגש לגביהם כתב אישום ללא הגבלת זמן; לא תהיה הגבלה על קבלת מידע על תיקי מב"ד בגופים המקבלים מידע בגישה ישירה (לפי סעיף 4 לחוק המרשם) וגופי חקירה. במצב החוקי היום ישנן מגבלות מסויימות ביחס למסירת מידע על מב"דים שלא הוגש בהם כתב אישום ביחס לגופי המנויים בסעיף 5 לחוק במסגרת תקנות המרשם הפלילי ותקנת השבים (כללי מסירת מידע בידי משטרת ישראל), התשנ"ח-1998 הוועדה המליצה כי הגופים המקבלים מידע לפי סעיף 6 יהיו זכאים לקבל מידע על תיקי מב"ד שטרם הוגש בעניינם כתב אישום לתקופת זמן מוגבלת, כפי שייקבע בתקנות לעניין זה.

תיקי מב"ד יכללו גם מידע על תיקים שהותלו בהם הליכים לפי סעיף 94א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982. הכללת מידע זה כחלק מהתיקים התלויים ועומדים נובעת ממהותו של הליך התלייה לפיו בהעדר אפשרות להביא את הנאשם להמשך משפטו מותלים ההליכים. לאור האמור, יש הצדקה שכל עוד לא אותר הנאשם, יהיה רישום של מב"ד, והכל בכפוף לשיקול דעת של המשטרה בדבר סגירה. באשר למידע על תיקים שנסגרו, יימסר המידע לחוג מצומצם יותר של גורמים. הוועדה סברה שככלל, יש להשאיר את התוספת השלישית מצומצמת ויש לבחון בקפידה יתרה הוספת של כל גוף לתוספת השלישית ולשאוף ככל האפשר לכך שלא יימסר מידע אודות תיקים סגורים לגורמי העסקה.

תיקים שעוכבו בהם ההליכים – לאור אופיים של תיקים אלו ראוי לראות בהם רישומים משטרתיים ולהגביל את רשימת הגורמים הזכאים לקבלת מידע זה, בהתאם למגבלות הקיימות לעניין מסירת מידע אודות תיקים סגורים. עם זאת, רישומים אודות תיקים שעוכבו בהם ההליכים אינם כלולים בגדר סמכויות ראש אח"מ לביטול רישומים, הקבועות בתיקון מס' 8 לחוק. מאחר שבתיקים אלו כבר החל הליך משפטי והוגש כתב אישום, וקיימת אפשרות לחזור ולחדש את ההליכים, ראוי כי הגורם המוסמך להחליט אודות עיכוב הליכים יהיו מעורבים בקבלת החלטה על ביטול הרישום. עפ"י המוצע, ביטול הרישום ייעשה בדרך של הגשת בקשה לביטול ולא תהיה אפשרות לביטול אלא בהמלצת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לעניין עיכוב הליכים.

ההסדר הקבוע היום בסעיפים 1(ד) ו (ה) לחוק המעגן את סמכותו של ראש אגף החקירות במשטרת ישראל לבטל רישומים של תיקים סגורים, יוותר על כנו ויועבר לפרק העוסק ברישומים המשטרתיים.

באשר למידע על התיקים שהסתיימו בזיכוי בבית המשפט, בהתאם להחלטת ועדת קנאי, יש מקום להמשיך לנהל את הרישומים אודות זיכויים, ולהגביל את השימוש במידע רק לגופים בעלי הגישה הישירה למידע, וזאת לצרכי ביטחון ולצרכי חקירה.

עיקר 16 – סעיף 21 א

מרבית הגורמים הזכאים לקבל מידע פלילי, בין אם מכוח חיקוקים ספציפיים לפי סעיף 6 לחוק ובין אם מכוח התוספות לחוק, מוגדרים כגורמים בכירים מקבלי החלטות באותם גופים. בפרקטיקה הנוהגת, עולה כי בקבלת החלטות בנושאים שלשם מועבר מידע פלילי מעורבים בדרך כלל גורמים נוספים, מעבר לגורם הזכאי על-פי חוק. הסיוע הנדרש לגורם הזכאי יכול לבוא לידי ביטוי הן בהיבט המקצועי והן בהיבט הניהולי – טכני. כך למשל, בהיבט המקצועי, אפשר כי יועץ משפטי, גורם הממונה על משאבי אנוש, מומחה מקצועי באותו תחום או בעלי תפקידים הפועלים מטעמו של הגורם הזכאי, יזדקקו גם הם למידע הפלילי, זאת מאחר שהם גורם חיוני לשם קבלת החלטות. בהיבט הניהולי – טכני, יידרש טרם קבלת ההחלטה ע"י הגורם הזכאי, מיון של המידע, הכנת החומר הנדרש למקבל ההחלטה ותיוקו. לפיכך, מוצע לקבוע כי הגורם הזכאי יהיה רשאי להסמיך אדם אחר, הממלא תפקיד באותו גוף, ככל שהוא נוטל חלק בקבלת ההחלטות הנוגעת למידע הפלילי ושסיועו של אותו בעל תפקיד חיוני לשם מילוי התפקיד שלשמו מתקבל המידע.

עיקר 17 (תיקון סעיף 22)

סעיף 22 הוא סעיף העונשין בחוק. על-פי הסעיף, מי שהשיג מן המרשם, במישרין או בעקיפין, מידע שאינו זכאי לקבלו צפוי לעונש הקבוע בחוק. עד כה, לא התייחס חוק המרשם הפלילי במפורש לתצהיר, הצהרה או שאלון בכתב. בפרקטיקה, נעשה שימוש תדיר בתצהירים, בהצהרות ובשאלונים בעיקר למטרות העסקה ומכרזים, על-ידי גופים שאינם זכאים על-פי דין לקבל מידע מן המרשם. דרישת התצהיר היא, הלכה למעשה, דרישה לקבל את המידע הפלילי אודות אדם הכלול במאגר, בצירוף אסמכתא בעלת ערך משפטי ביחס לאמיתות המידע; תצהיר או שאלון בכתב הם בעלי נפקויות משפטיות פליליות ברורות למי שמסר מידע שקרי, שכן המצהיר חשוף לאפשרות של העמדה לדין בגין עדות שקר במקרה של תצהיר או בגין עבירות אחרות במקרה של הצהרה או שאלון בכתב, דוגמת עבירה של קבלת דבר במרמה או עבירת ניסיון לקבלת דבר במרמה.

לפיכך, שימוש בכלי זה נתפס על-ידי הוועדה כניסיון לעקוף את הוראות חוק המרשם הפלילי, הקובעות את מיהות הגורם הזכאי לקבל מידע פלילי ואת היקף המידע הפלילי שיימסר לכל אחד מהגורמים הזכאים. יצויין כי עמדה זו אינה חדשה והיועץ המשפטי לממשלה עמד עליה בעקביות במהלך השנים והיא עולה גם מדברי ההסבר שנכתבו בשעתו בהצעת החוק המקורית (הצ"ח תשמ"א 1514, עמ' 218).

הדרישה לקבל תצהיר או הצהרה בכתב בדבר עבר פלילי, לרבות תיקים תלויים ועומדים, פרטי רישום ותיקים סגורים, עלולה לסכל את מטרת החוק. החוק קובע את העקרון של חסיון המידע הפלילי על-מנת למנוע זליגה של המידע והגעתו לגורמים שאינם זכאים על-פי חוק לקבלו. ראייה צרה של עקרון זה לפיה המידע המוגן הוא המידע הנמסר מהמאגר בלבד, ואינה כוללת מידע שהושג בדרכים אחרות, דוגמת תצהיר, עלולה לחתור תחת הרציונלים שעומדים בבסיסו של החוק, ובכללם הזכות לרהביטליזציה.

קבלת מידע שלא בדרך שמתווה החוק מאפשרת לגורמים שאינם זכאים לקבל מידע פלילי על-פי דין, לעקוף את הוראות החוק. יתרה מכך, בתצהיר, הצהרה או שאלון בכתב, ניתן על נקל לפרוץ את המגבלות שקבע המחוקק ביחס להיקף מסירת המידע, הן לעניין סוגי העבירות והן לעניין משך התקופה בה נמסר המידע. כתוצאה מכך, הזכות לרהביטליזציה ואפשרות השיקום של אדם עלולות להיפגע. יש לציין כי העסקה הינה הכלי המרכזי לשיקומו של אדם, ומרגע שמוכשר מסלול עוקף חוק, המאפשר קבלת מידע פלילי ע"י מעסיק פוטנציאלי, הרי שנפגעת גם היכולת לממש את אחת ממטרותיו של החוק.

לאור האמור, המליצה ועדת קנאי כי החוק יקבע במפורש הוראה האוסרת דרישה לקבלת תצהיר. לכן מוצע לתקן את סעיף העונשין הקיים, ולהחיל את האיסור לדרוש מידע מן המרשם על מי שאינו זכאי לקבלו גם על דרישה לקבלת תצהיר וכן על הצהרה או שאלון בכתב שתכליתם קבלתם מידע אודות עברו הפלילי של אדם. האיסור חל גם על גורם הזכאי לקבל מידע מהמרשם הפלילי, כשהמידע הפלילי הנדרש על ידו בכתב חורג מהיקף המידע אותו הוא זכאי לקבל על-פי דין.

בעניין זה ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון מפיכב' השופטת ברק-ארז בע"א 8189/11
דיין נ' מפעל הפיס (טרם פורסם) ביום 21.2.2013, לפיו "חוק המרשם הפלילי אינו מהווה
הסדר שלילי המונע בקשת מידע רלוונטי ממועמדים או ממציעים במכרזים בנוגע לעברם
הפלילי". על-פי פסק הדין החוק הקיים אינו כולל איסור בדבר דרישת מידע פלילי בכתב.
מוצע, לעגן במפורש איסור על דרישת תצהיר הצהרה או שאלון בכתב, זאת, על-מנת
להבטיח הגנה על זכותו של אדם לרהביליטציה.

במסגרת התזכיר הוצעו שני מסלולים אפשריים לעיגון האיסור הפלילי ביחס לתצהיר,
הצהרה או שאלון בכתב:

אפשרות א': על פי אפשרות זו חל איסור כולל על דרישת תצהיר, הצהרה או שאלון בכתב.
נוסח זה נועד להבטיח כי גורם שאינו זכאי עפ"י דין לקבל מידע מהמרשם הפלילי לא יוכל
לדרוש מידע זה מהאדם בדרכים אחרות. מסלול זה מבטיח כי זכותו של אדם
לרהביליטציה לא תסוכל באמצעות דרישת מידע פלילי ע"י גורם שאינו זכאי. עוד מובטח
בדרך זו כי חזקת החפות לא תיפגע מקרה בו ישנם רישומים משטרתיים אודות אדם,
דוגמת תיקים תלויים ועומדים או תיקים סגורים.

אפשרות ב': ברוח האמור בפס"ד בעניין רפאל דיין, יחול האיסור שבסעיף העונשין רק
בשלב הראשוני. על פי גישה זו, יש לאסור על דרישת תצהיר, הצהרה או שאלון בכתב, על
ידי גורם שאינו זכאי לקבלת המידע כתנאי סף להעסקה, או טרם קבלת החלטה בעניין
האדם שהמידע נוגע לו או בנסיבות אחרות, באופן העלול לפסול אדם על הסף ולא לאפשר
למעסיק או למקבל ההחלטה להתרשם מאותו אדם באופן ישיר ובלתי אמצעי. אך משזומן
אדם לראיון, וניתנה למעסיק או למקבל ההחלטה האפשרות לשאול אותו שאלות
ולהתרשם מהמענה, הרי שאין מקום להחיל עוד את האיסור שבסעיף העונשין ויש לאפשר
למעסיק או מקבל ההחלטה בשלב זה לדרוש תצהיר או הצהרה ביחס לעברו הפלילי של
האדם אותו הוא מבקש להעסיק או לקבל החלטה ביחס אליו, ככל שהוא מעוניין בכך.
הדבר נועד להבטיח כי מידע הרלוונטי למעסיק או למקבל ההחלטה, הנוגע לעברו הפלילי
של אותו אדם, יובא לידיעתו של המעסיק או מקבל ההחלטה, טרם קבלת ההחלטה.

עיקר 18 (תיקון סעיף 23 והוספת סעיפים 23א ו 23ב)

מוצע להבהיר בסעיף 23 לחוק לעניין חובת הסודיות, כי חובת הסודיות לא תחול כלפי
האדם עצמו שאודותיו המידע, מקרה בו המידע הפלילי היה בסיס להחלטת הגורם הזכאי
בדבר אותו אדם. כמו כן, ניתן יהיה למסור את המידע בנסיבות אלו למי שהמידע אודותיו

או לבא כוחו, כאמור בסעיף 1ג(ד), לשם ייצוגו בבית משפט או בפני גוף מינהלי, הזכאים לקבל מידע פלילי לפי הוראות חוק זה.

לסעיף 23א – על-פי החוק כיום, ככלל, אין לגופים המקבלים מידע פלילי הנחיות מפורשות כיצד לשקול ולהעריך את המידע. וועדת קנאי הבחינה בעניין זה בין גופים המקבלים מידע לצרכי העסקה, מתן רישיון או היתר (להלן – גופי העסקה) לבין גופים המקבלים מידע לצרכים אחרים, כגון לצורך חקירה או לשם ליווי ההליך הפלילי. כאשר מדובר בגופי העסקה, בהעדר הנחיות לאופן שקילת עברו הפלילי של מועמד לעבודה או מבקש היתר או רישיון, התוצאה היא שלעתים, עצם קיומו של עבר פלילי, די בה כדי להביא לפסילת מועמדותו של אותו אדם. לפיכך, סברה הוועדה, כי יש להעביר בחוק מסר ברור, לפיו עצם קיומו של עבר פלילי אינו פוסל כשלעצמו אדם מלעסוק בעיסוק מסוים, וכי מניעת קבלת זכות עיסוק על בסיס העבר הפלילי מחייבת הפעלת שיקול דעת.

לפיכך מוצע להתוות בחוק את שיקול הדעת של גופי העסקה מקבלי המידע, תוך חיובם לגבש בנוסף נהלים פנימיים בנושא. החוק יקבע אמות מידה כלליות, אשר כל גוף העסקה המקבל מידע מן המרשם יחויב לשקול אותו לפיהן. בנוסף, מומלץ לקבוע בחוק חובה על גופים אלה לגבש נהלים פנימיים ספציפיים לשקילת המידע, בהתאם לצרכיהם, לאופי פעילותם ולתחומי מומחיותם, וכן בהתחשב במגבלות הקבועות בחיקוק הספציפי הנוגע להם. הנהלים הפנימיים שייקבעו על-ידי גופים אלה יאושרו על-ידי גוף שיוסמך לכך.

אמות המידה, תתייחסנה, בין היתר, למשך הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות, לגילו של האדם בעת ביצועו(בגיר/קטין), למהות העבירות, לחומרתן ולנסיבות אישיות.

סעיף 23ב - וועדת קנאי המליצה על גוף חיצוני, הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע, שיבחן ויאשר את הנהלים הפנימיים שיגובשו על-ידי הגופים הזכאים לקבל מידע לשם מתן זכות עיסוק ויפקח על שקילת העבר הפלילי בהתאם לקבוע בנהלים אלה. גוף זה יפקח על האופן בו מיושמים הנהלים הפנימיים ועל שמירת הסודיות, וכן יאשר כל תיקון של הנהלים.

הקמת גוף מפקח כאמור תקדם את השמירה על הפרטיות ועל שקיפות שיקול הדעת של הגופים מקבלי המידע בהערכת העבר הפלילי וכן תאפשר פיקוח על אופן שמירת המידע ועל השימוש במידע באותם גופים. הגוף שיוקם ימלא תפקידים דומים במהותם לתפקידים שממלאת כיום הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע ביחס להגנה על פרטיות ופיקוח ובקרה על מאגרי מידע והעברת מידע, אך יעשה זאת תוך התמקדות במאגר מידע ספציפי - מאגר המידע של המרשם הפלילי.

התפקידים שימלא גוף הפיקוח הם :

- א. אישור הנהלים להערכת המידע הפלילי שייקבעו בכל גוף העסקה מקבל מידע.
- ב. פיקוח ובקרה על הפעלת שיקול הדעת של גופי העסקה, בהתאם לאמות המידה הקבועות בחקיקה ובנהלים הפנימיים.

ג. פיקוח ובקרה על שמירת המידע הפלילי בגופי ההעסקה מקבלי המידע ומניעת זליגתו לגורמים שאינם זכאים לקבלו.

ד. כתובת לתלונות הציבור בנוגע לשימוש לא ראוי במידע הפלילי על-ידי גופי העסקה. לשם ביצוע תפקידה כאמור בסעיף זה, יהיו נתונות ליחידת הפיקוח כל סמכויות הפיקוח הנתונות לה לפי הוראות החוק האמור.

עיקר 19 (תיקון סעיף 24)

סעיף 24 לחוק הוא סעיף הקובע הוראות מעבר וסעיף קטן (ב) שבו קובע:

”הוראות מעבר 24. (א) ...

(ב) לא יימסר מידע מן המרשם על עבירה שעבר קטין בהיותו מתחת לגיל שלוש עשרה.”

בעת קבלת החוק בשנת 1981 כלל המרשם הפלילי שהיה מנוהל בידי המשטרה מידע שהתייחס לקטינים מתחת לגיל שלוש עשרה, מאחר שבמהלך השנים נע גיל האחריות הפלילית של קטינים בין תשע לשלוש עשרה שנים. אולם מאחר שבעת קבלת החוק עמד גיל האחריות הפלילית על שלוש עשרה שנים, נקבע בהוראת המעבר כי לא ניתן למסור מידע על עבירה שעבר קטין בהיותו מתחת לגיל שלוש עשרה. לימים, שונה גיל האחריות הפלילית של קטין ובשנת 1984 הועמד על גיל שתים עשרה שנים. שינוי זה מחייב לתקן את הוראת המעבר כדי לאפשר מסירת מידע פלילי לפי החוק על עבירות שעבר קטין בגיל שתים עשרה.

עיקר 20 (תיקון סעיף 25)

מוצע לאפשר לשר המשפטים לקבוע תקנות גם בנושאים הבאים:

(5) דרכי עיון במידע הפלילי והודעה על מסירת מידע או על תיקון טעות ברישום כאמור בסעיפים 10 עד 11;

(6) הוראות מיוחדות לגבי תקופות התיישנות ומחיקה בקשר למידע מהמרשם הנוגע לתאגידים.”

סעיף זה נועד לתת מענה לייחודיות של תאגידים ולצורך בקביעת תקופות שונות של התיישנות ומחיקה לתאגידים.

עיקר 21 (סעיף 39 - תיקון עקיף לתקנות שעת חירום)

תקנה 4 לתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז - 1967, כפי שהוארכו בחוק מזמן לזמן, קובעת מי הם הגורמים באיזור שאליהם רשאית המשטרה להעביר מידע מהמרשם הפלילי. התיקון המוצע לסעיף זה הוא תיקון טכני. בהתאם לאמור בסעיף 5 לחוק, המשטרה אינה הגורם היחיד אשר מוסר מידע מהמרשם הפלילי, אלא גורמים נוספים כגון שב"כ או המשטרה הצבאית גם מוסמכים לכך. על כן יש צורך לתקן את הנוסח ברישא של תקנת משנה (א) כדי לציין כי לא רק המשטרה רשאית למסור את המידע, אלא כל הגורמים המפורטים בסעיף 5 לחוק.

פרט לכך קובעת תקנת משנה (ב) של תקנה 4א כי "על מידע הנמסר לפי תקנת משנה (א) יחולו הוראות חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א - 1981 (להלן - חוק המרשם הפלילי), החלות לענין מידע שנמסר לפי סעיף 5 (א) לחוק המרשם הפלילי, בשינויים המחוייבים".

יש לאזכר בתקנת משנה זו את סעיף 5 לחוק כולו ולא דווקא את סעיף 5 (א), כך שמסירת המידע לגופים באזור תהיה כפופה לכללים החלים על מסירת מידע לגופים אחרים בתחומי ישראל, מכוח סעיף 5 לחוק. על כן מוצע לתקן את תקנת המשנה (ב) כדי שהיא תפנה לסעיף 5 ולא רק לסעיף 5 (א) לחוק.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

ישונה שמו של החוק ויתוקנו רבים מסעיפיו. ראה הוראות נוסח החוק המוצע להלן.

ד. השפעת החוק על תקציב המדינה ועל ההיבט המינהלי

יישום הצעת החוק על-פי הערכת המשטרה טעון בחלקו בהקצאת תקציב מתאימה, כמו כן הקמת גוף פיקוח מחייבת אף היא הקצאת משאבים מתאימה לרשות.

תזכיר חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקונים שונים), התשע"ה - 2014

1. תיקון שם החוק
בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א - 1981⁵ (להלן - החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "המרשם הפלילי" יבוא "המידע הפלילי".
2. תיקון כותרת פרק א'
בחוק העיקרי, במקום הכותרת "פרק א': המרשם הפלילי" יבוא - "פרק א': הוראות כלליות".
3. תיקון סעיף 1
במקום סעיף 1 לחוק העיקרי יבוא:
"הגדרות
1. בחוק זה -

"גוף המנהל הליך פלילי" - גוף שנתונות לעובדיו/אנשיו סמכויות לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927⁶ או לנהל את התביעה בעבירה פלילית, לרבות קובל כמשמעו בסימן ב' לפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.

"מידע פלילי" - מידע מהמרשם הפלילי וממרשם המשטרתי;

"מרשם פלילי" - מרשם המנוהל על-ידי המשטרה הכולל פרטי רישום פליליים כמפורט בסעיף 2;

"מרשם משטרתי" - מרשם המנוהל על-ידי המשטרה הכולל פרטי רישום משטרתיים כמפורט בסעיף 20א;

"מתן זכות" - מתן רישיון, היתר, מינוי, זכות עיסוק או זכות אחרת, לרבות ביטול זכות, התלייתה, סיוגה או חידושה;

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 322.

⁶ חא"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

"נתונים נלווים" – פרטים מזהים אודות
אדם וכן מידע נוסף אודות ההליך הפלילי.
"פרט רישום פלילי" - פרט מהפרטים
המנויים בסעיף 2 לגבי אדם.
"פרט רישום משטרת" – פרט מהפרטים
המנויים בסעיף 20א לגבי אדם.

הוספת סעיפים 1א ו-4. אחרי סעיף 1 לחוק העיקרי יבוא :

עד 11

"ניהול מידע פלילי 1א (1) המשטרה תנהל מרשם פלילי ומרשם
משטרת.

(2) פרטי הרישום הפליליים, פרטי הרישום
המשטרתיים ונתונים נלווים יימסרו למשטרה על
ידי גוף שמנהל הליך פלילי, בדרך ובמועד שייקבעו
לכך בתקנות.

(3) אין בהוראות סעיף קטן (1) כדי לגרוע
מסמכותה של המשטרה לנהל רישומים אחרים
הדרושים לה לצרכיה, עליהם לא יחולו הוראות חוק
זה.

(4) גוף המנהל הליך פלילי לא יעשה כל שימוש
במידע המהווה מידע פלילי ומצוי ברשותו אלא
לצורך מילוי תפקידו, ולא יעבירו לאחר, למעט
למשטרה כאמור בסעיף 1א(2) ולתובע כהגדרתו
בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב].

חיסיון המידע 1ב (1) מידע פלילי יהיה חסוי ולא יימסר אלא לפי
חוק זה.

(2) על אף האמור בסעיף קטן (1) מידע פלילי
אודות תאגידים יהיה גלוי.

עיון במידע פלילי 1ג. (א) כל אדם זכאי לעיין במידע הפלילי אודותיו.

(ב) עיון כאמור בסעיף קטן (א) ייעשה בדרך של הצגת המידע הפלילי לאדם שהמידע אודותיו בצג המחשב שבתחנת המשטרה, בדרך שתיקבע בתקנות;

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי קצין משטרה לאפשר לאדם עיון במידע הפלילי אודות אדם אחר:

(1) על ידי הורה לילדו הקטין או אפוטרופוסו של האדם שהציג צו שיפוטי המעיד על מינויו כאמור.

(2) על-ידי קרוב משפחה של אותו אדם או אדם אחר הקרוב אליו, אשר קיבל ייפוי כוח לכך מאותו אדם, אם נוכח קצין המשטרה שנבצר מהאדם שהמידע אודותיו לעיין במידע באופן אישי, לרבות בשל מצבו הבריאותי או בשל היעדרות מהארץ.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי קצין משטרה לאפשר מסירת תדפיס מהמידע הפלילי לעורך-דין אשר קיבל יפוי כוח מיוחד לכך מהאדם שהמידע אודותיו, לשם ייצוגו בבית משפט או בפני גוף מינהלי, הזכאים לקבל מידע פלילי לפי הוראות חוק זה.

בסעיף קטן זה, עורך דין – לרבות מתמחה המועסק על ידו.

(ה) מי שעיין במידע, בין אם בדרך של עיון בצג ובין אם בדרך של קבלת תדפיס, לא ימסור את המידע, אלא למי שהמידע אודותיו.

(א) על אף האמור בכל דין, לא יועבר מידע פלילי מסירת מידע פלילי¹.
על-פי הוראות החוק
אלא בהתאם להוראות חוק זה ובהיקף הקבוע בו.

(ב) נקבעו בחיקוק הוראות שעל פיהן זכאי גוף לקבל מידע פלילי, יועבר המידע לאותו גוף על-פי הוראות חוק זה, ואולם אין בכך כדי לגרוע מחובתו של מקבל המידע לשקול את המידע בהתאם לאמור באותו חיקוק.

הודעה על קבלת¹ה. (א) נמסר מידע פלילי על אדם לפי חוק זה למטרת מתן זכות לפי סעיף 6 או העסקה לפי סעיף 5, ימסור מקבל המידע הפלילי לאותו אדם הודעה בכתב על מסירת המידע אודותיו או על הכוונה לבקשו, ובלבד שההודעה תימסר בסמוך לבקשת המידע;

(ב) לא תחול חובת מסירת הודעה כאמור בסעיף קטן (א) -

(1) על מידע הנמסר לרשות הרישוי או למכון הרפואי לבטיחות בדרכים לפי סעיף 10;

(2) אם החליט מקבל המידע בהחלטה מנומקת ובכתב כי ההודעה עלולה לסכל את המטרה שלשמה נמסר המידע, ובלבד שתימסר הודעה לאחר שהוסרה המניעה.

תיקון טעות והודעה¹. הוברר כי נפלה טעות ברישומו של פרט רישום פלילי על כך או של פרט רישום משטרתי, תתוקן הטעות. תוקנה טעות כאמור, תימסר הודעה באחד מאלה:

(1) אם מי שהמידע אודותיו פנה לתיקון הטעות - לאדם שהמידע אודותיו;

(2) אם מקבל המידע פנה לתיקון הטעות – למקבל המידע וכן לאדם שהמידע אודותיו.

אין באמור בסעיפים קטנים (1) ו-(2), כדי לגרוע מסמכות המשטרה למסור הודעה למקבל המידע או למי שהמידע אודותיו אף אם לא פנה לתיקון הטעות.

פרק ב': המרשם הפלילי

סימן א': תוכן המרשם הפלילי

- תיקון סעיף 2 .5 בסעיף 2 לחוק העיקרי במקום פסקה (5) יבוא :
- (6) הרשעות והחלטות אחרות בנוגע לעבירות של בית משפט צבאי כהגדרתו בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח – 1967
- החלפת כותרת .6 אחרי סעיף 2 לחוק העיקרי במקום המלים "פרק ב' : מסירת מידע" יבוא - "סימן ב' : מסירת מידע מהמרשם הפלילי".
- ביטול סעיף 3 .7 סעיף 3 לחוק העיקרי - בטל.
- תיקון סעיף 4 .8 בסעיף 4 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א) -
- (א) ברישה במקום "המרשם" יבוא "המרשם הפלילי, לרבות פרטי רישום שנמחקו".
- (ב) בפסקה (1) במקום "בהתאם לפקודות קבע" יבוא "בהתאם לפקודות משטרת ישראל, כהגדרתן בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971";
- (ג) במקום פסקה (4) יבוא :
- "(4) אגף המודיעין במטה הכללי של צבא הגנה לישראל (להלן - אמ"ן), לפי כללים שיקבע ראש אמ"ן ;
- (5) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים לפי כללים שיקבע ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים ;
- (6) המחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים, לפי כללים שיקבע ראש המחלקה לחקירת שוטרים."
- (2) בסעיף קטן (ב) במקום "היועץ המשפטי לממשלה וועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת" יבוא "שר המשפטים וכן אישור ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת לענין כללים לפי סעיף קטן (א)(1) ו-(א)(6) ואישור ועדת משותפת של ועדת חוקה חוק ומשפט ושל ועדת החוץ והבטחון של הכנסת לענין כללים לפי סעיפים קטנים (א)(2) עד (5)".

(3) בסעיף קטן (ג) במקום "בסעיף 12" יבוא "בסעיפים 1ה ו- 1ו".

תיקון סעיף 5 .9 בסעיף 5 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת הסעיף במקום המילה "מידע" יבוא "מרשם פלילי".

(2) בסעיף קטן (א), אחרי המילה "מרשם" יבוא "פלילי".

"(א) המשטרה תמסור מידע מן המרשם הפלילי לרשויות ולבעלי תפקידים המפורטים בתוספת הראשונה.

(א1) השר בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת רשאי לשנות את התוספת ולהוסיף לה גופים נוספים, ובלבד ששוכנע כי הגוף הוא מסוג הגופים המפורטים בפסקאות (1) עד (5) וכי המידע חיוני לשם מילוי תפקידו של הגוף ולתכליות המנויות באותה פסקה:

(1) גופי חקירה לצורך ניהול חקירה ;

(2) גופים ובעלי תפקידים הקשורים להליך הפלילי ולנגזר ממנו, וכן גופים ובעלי תפקידים העוסקים בטיפול בחשודים, בנאשמים או במורשעים ;

(3) גופים שהמידע נדרש להם מטעמי ביטחון המדינה, לצורך מינוי עובדים או לעניין ביצוע עבודה, תפקיד או שירות באותו גוף ;

(4) גורמים הממנים בעלי תפקידים בכירים בשירות הציבורי, שתפקידם דורש רמת אמון גבוהה במיוחד, לצורך מינוי כאמור ;

(5) גופים העומדים באחד מהקריטריונים שנקבעו לצורך קבלת מידע פלילי לפי סעיף 6, ובלבד שיש חשש לפגיעה משמעותית באינטרס חיוני החשוב לכלל הציבור, והכל כאשר היקף הפגיעה האפשרית ועצמתה הם ברמה גבוהה במיוחד, המצדיקה מסירת מידע בהיקף רחב יותר מהנמסר על-פי סעיף 6.

(3) בסעיף קטן (ב) אחרי "מידע" יבוא "מן המרשם הפלילי".

יש לקיים ישיבה עם שב"כ לבחינת הגורמים אליהם מועבר מידע, לאור תשובתם.

(4) בסעיף קטן (ג) אחרי "מידע" יבוא "מן המרשם הפלילי" ואחרי פרט (יט) יבוא (כג).

(5) במקום סעיף קטן (ד) יבוא: "אמ"ן רשאי למסור מידע מן המרשם הפלילי לגופים המפורטים בפרטים (יט), (כו) לתוספת הראשונה ולוועדה לאישור סניגורים כאמור בפרט (טז) לאותה תוספת."

(6) בסעיף קטן (ה) בסופו יבוא "לגבי כללים לענין סעיפים קטנים (ב) עד (ד) - באישור ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט ושל ועדת החוץ והבטחון של הכנסת."

(7) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא – (ו) לענין גופים המנויים בתוספת הראשונה שהמידע נמסר להם לצורך מתן זכות, יימסר המידע אם הסכים לכך מבקש הזכות ויחולו לענין הסכמה כאמור הוראות סעיפים 6(ג) ו (ד).

תיקון סעיף 6 10. במקום סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא –

" 6. מסירת מידע פלילי לשם מתן זכות

(א) המשטרה תמסור מידע מן המרשם הפלילי אודות מבקש זכות, אם הסכים לכך מבקש הזכות; המידע יימסר לגופים ולבעלי תפקידים המפורטים בתוספת הרביעית על-פי דרישתם.

(ב) השר, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת הרביעית ולהוסיף לה גופים נוספים, ובלבד ששוכנע כי הגוף הוא מסוג הגופים המפורטים להלן וכי המידע חיוני לשם מילוי תפקידו של הגוף ולתכליות המנויות להלן:

(1) גופים הרשאים על-פי חיקוק ליתן זכות, שהמידע נדרש להם לענין זה לשם הגנה על קטינים וחסרי ישע;

(2) גופים הרשאים על-פי חיקוק ליתן זכות, שהמידע נדרש להם בשל יחסי נאמנות או אמון מיוחדים כלפי מקבל השירות;

(3) גופים הרשאים על-פי חיקוק ליתן זכות, שהמידע נדרש להם לענין זה לשם מניעת פגיעה בגופו של אדם או בבריאותו, או לשם שמירה על אינטרס חיוני החשוב לכלל הציבור.

(4) על אף האמור, רשאי השר, מטעמים מיוחדים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להוסיף לתוספת הרביעית גופים נוספים העומדים בתנאים המפורטים בפסקה (ב), אף אם מתן הזכות אינו קבוע בדין.

(ג) הסכמה לפי סעיף זה תינתן בכתב ותישמר בידי מבקש המידע בדרך ולתקופה שתיקבע בתקנות. ככל שמסירת המידע נדרשת גם לשם בדיקה מעת לעת, תידרש הסכמה מפורשת לכך;

(ד) מי שזכאי לקבל מידע בהתאם להוראות סעיף זה, רשאי לקבלו ככל שהמידע נדרש מכח החיקוק כאמור בפסקאות (1) עד (3) לצורך קבלת החלטה בדבר נקיטה בהליכים משמעותיים עקב עבירה פלילית.

(ה) אין באמור בסעיפים קטנים (ג) ו(ד) כדי לגרוע מהחובה למסור הודעה כאמור בסעיף 1(ה);

(ו) לא תידרש הסכמה נוספת אם מסירת המידע היא לשם ביטול זכות, התלייתה, סיוגה, חידושה או לצורך הליכים משמעותיים עקב עבירה פלילית;

תיקון סעיף 7 11. בסעיף 7 לחוק העיקרי, אחרי "המרשם" יבוא "הפלילי" ובסופו יבוא -"אף אם אותו מבקש לא הוסמך על-פי החיקוק להביא בחשבון את עברו הפלילי של מי שממלא או נועד למלא את הכהונה הציבורית".

תיקון סעיף 8 12. בסעיף 8 לחוק העיקרי-

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא - המשטרה תמסור לגוף ציבורי, מידע מן המרשם הפלילי על עבירות המפורטות בתוספת השניה, לצורך השתתפותו של אדם במכרז כמשמעו בסעיף 2(א) לחוק חובת המכרזים, תשנ"ב – 1992, מטעם הגוף, אם אותו אדם הסכים לכך; לענין זה, "גוף ציבורי" – רשות מקומית או גוף המנוי בסעיף 2(א) לחוק האמור.

(2) בסעיף קטן (ב) בסופו יבוא - וכן תתאפשר מסירת המידע ליושב ראש ועדת המכרזים ולחברי הוועדה הדנה במכרז שבשלו ניתן המידע.

תיקון סעיף 9 13. (1) בסעיף 9 לחוק העיקרי, בכותרת הסעיף יבוא "מסירת מידע למדינה זרה או לגוף מחוץ לישראל".

(2) במקום האמור בסעיף 9 יבוא -

(א) נזקק אדם למידע מן המרשם הפלילי לשם קבלת זכות במדינה זרה, יועבר המידע לנותן הזכות, באמצעות נציגות המדינה הזרה בישראל או באמצעות נציגות ישראל באותה מדינה זרה.

(ב) הועבר מידע לפי סעיף קטן (א), לא ישמש אלא לשם מסירתו לנותן הזכות במדינה הזרה.

(ג) משטרת ישראל רשאית למסור מידע מן המרשם הפלילי לידי מדינה אחרת או לידי גוף מחוץ לישראל המנויים להלן, לצורך מילוי תפקידיו, בין מיוזמתה ובין לפי בקשה מנומקת מאת המדינה או הגוף:

(1) לידי רשות זרה אחרת שהמדינה התחייבה למסור לה מידע;

(2) לידי רשות מוסמכת זרה לפי חוק עזרה משפטית בין מדינות וגוף מהגופים המנויים בתוספת הראשונה לחוק עזרה משפטית;

(3) לידי גוף מחוץ לישראל המנוי בתוספת הששית;

לעניין זה יהיה היקף מסירת המידע בהתאם להיקף הזכאות לפי סעיף 5 לחוק ובמקרים מיוחדים, באישור קצין משטרה בכיר, גם לפי סעיף 20א(ב)(2)ו(3).

(ד) העברת מידע לפי סעיף קטן (ג) תותנה בידי משטרת ישראל בקיום תנאים אלה:

(4) השימוש במידע יהיה לשם מילוי תפקידיו של הגוף מקבל

המידע ורק למטרה של שמירה על שלום הציבור ובטחונו, אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה שימוש אחר;

(5) המידע לא יועבר לגורם אחר בתוך המדינה המקבלת או

הארגון המקבל שלא למטרה שלשמה נמסר, אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה את העברתו;

(6) המידע לא יועבר למדינה אחרת או לארגון בינלאומי אחר,

אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה את העברתו לגוף מהגופים האמורים בסעיף קטן (א)

תיקון סעיף 10 .14 בסעיף 10 לחוק העיקרי -

(1) בכותרת הסעיף אחרי המילה "מידע" יבוא "פלילי"

(2) במקום סעיף 10 יבוא:

(א) המשטרה תמסור לרשות הרישוי לפי פקודת התעבורה⁷, על-פי דרישתה או ביוזמת המשטרה ומעת לעת, מידע מן המרשם הפלילי על כל אחד מאלה:

(1) מבקש רישיון או היתר או בעל רישיון או היתר לנהוג ברכב ציבורי כהגדרתו בפקודת התעבורה וכן אמבולנס, רכב כיבוי שריפות, אופנוע להגשת עזרה ראשונה ורכב חילוץ כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א – 1961 (בסעיף זה – תקנות התעבורה)⁸;

(2) מורה מוסמך, בעל בית ספר או מנהל מקצועי כהגדרתם בתקנה 170 לתקנות התעבורה של בית ספר לנהיגה לשם מתן רישיון או היתר, לפי העניין, לפי התקנות.

(3) מבקש רישיון נהיגה או בעל רישיון נהיגה העומד לבדיקה של רופא מוסמך כהגדרתו בתקנה 193(ב) לתקנות התעבורה, לשם מתן אישור רפואי לנהיגה לפי תקנה 194 לתקנות התעבורה.

(4) מי שביצע עבירת תעבורה וכן עבירה הנוגעת לשימוש בסם מסוכן או להחזקת סם מסוכן לצורך שימוש בו; בסעיף זה, "סם מסוכן" - כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;

(5) מבקש רישיון נהיגה או בעל רישיון נהיגה, שרופא מוסמך במכון הרפואי לבטיחות בדרכים, כהגדרתו בתקנה 193א לתקנות התעבורה (להלן – המכון הרפואי לבטיחות בדרכים), סבור כי בשל עברו הפלילי, אין לתת אישור רפואי לנהיגה לפי תקנה 194 לתקנות התעבורה, או שניתן לו רישיון נהיגה והרופא המוסמך קבע בו תנאים והגבלות.

(6) מבקש תעודה כהגדרתה בתקנות התעבורה.

---

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

⁸ ק"ת תשכ"א, 1128

לעניין פסקאות (1) (2) ו (6) המשטרה תמסור מידע מן המרשם הפלילי אודות מבקש הרישיון או ההיתר לפי דרישת רשות הרישוי אם הסכים לכך המבקש; על הסכמה לעניין זה יחולו הוראות סעיף 6(ג)

(ב) המשטרה תמסור לרופא המוסמך כהגדרתו בתקנה 193(ב) לתקנות התעבורה, מידע מן המרשם הפלילי אודות מבקש רישיון נהיגה או בעל רישיון נהיגה, העומד לבדיקה של רופא מוסמך לשם מתן אישור רפואי לנהיגה לפי תקנה 194 לתקנות התעבורה.

15 ביטול סעיפים 11 11, 11א ו- 12 לחוק העיקרי - בטלים. עד 12

16 החלפת כותרת פרק ג' לפני סעיף 13 לחוק העיקרי במקום הכותרת "פרק ג': הגבלת מידע שנמסר" יבוא "פרק ג': הגבלה על מסירת מידע מהמרשם הפלילי".

17 תיקון סעיף 13 בסעיף 13 לחוק העיקרי -

(1) ברישה, אחרי "המרשם" יבוא "הפלילי" ואחרי פרט "כ(ה)" יבוא " עד כ(ז)", ובסופו יבוא (לא).

(2) במקום פסקאות (1) עד (4) יבוא –

(1) הרשעה בעבירה שעבר קטין כאמור בסעיף 16ב(1)

(2) פרט רישום פלילי בעבירה שעבר קטין כאמור בסעיף 16ב(4)

(3) פרט רישום פלילי בעבירה שעבר בגיר כאמור בסעיף 16א(4)

(4) אחרי פסקה (5) יבוא "מידע מן המרשם לפי סעיף זה יתיישן ביום פסק הדין או ההחלטה".

18 תיקון סעיף 14 בסעיף 14 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת הסעיף במקום "הרשעה" יבוא "פרט רישום פלילי - עקרונות "

(2) במקום סעיף קטן (א) לחוק יבוא-

"(א) תקופת ההתיישנות בחוק זה תימנה מיום מתן פסק הדין או ההחלטה ועד לתום התקופות המפורטות בסעיפים 14א ו- 14ב; "

(3) במקום סעיף קטן (ב) יבוא -

"בחלוף תקופת ההתיישנות יראו את פרט הרישום הפלילי כפרט רישום שהתיישן, ולא יימסר עליו מידע אלא לגופים המנויים בסעיפים 4 ו-5".

(4) במקום סעיף קטן (ד) יבוא - "אם בתקופת ההתיישנות הורשע אדם בעבירה או ניתנה לגביו החלטה, המהווה פרט רישום פלילי כאמור בסעיף 2, יימסר מידע על כל פרטי הרישום הפלילי כל עוד קיים פרט רישום כאמור, שטרם תמה תקופת ההתיישנות לגביו".

הוספת סעיפים 19. (1) אחרי סעיף 14 יבוא - "14א התיישנות פרט רישום - בגירים" 14א ו - 14ב

תקופת ההתיישנות לבגירים תהיה -

(1) אם הורשע אדם לראשונה, ולא הוטל עליו עונש מאסר ואין אודותיו פרטי רישום פלילי נוספים - חמש שנים;

(2) אם הורשע אדם והוטל עליו עונש מאסר עד חמש שנים או הורשע אדם, לא הוטל עליו עונש מאסר וישנם אודותיו פרטי רישום פלילי נוספים - שבע שנים ועוד תקופת המאסר שהוטלה;

(3) אם הורשע אדם והוטל עליו עונש מאסר למעלה מחמש שנים - עשר שנים ועוד תקופת המאסר שהוטלה;

(2) 14ב התיישנות פרט רישום פלילי- קטינים

תקופת ההתיישנות לקטינים תהיה -

(1) אם הורשע קטין בעבירה שעבר לאחר שמלאו לו שש עשרה שנים, ולא הוטל עליו עונש מאסר - שלוש שנים;

(2) אם הורשע קטין והוטל עליו עונש מאסר עד שלוש שנים - חמש שנים ועוד תקופת המאסר שהוטלה;

(3) אם הורשע קטין והוטל עליו עונש מאסר מעל שלוש שנים - שבע שנים ועוד תקופת המאסר שהוטלה.

תיקון סעיף 16 20. במקום סעיף 16 לחוק העיקרי יבוא -

"16. מחיקת פרט רישום פלילי - עקרונות

(א) תקופת המחיקה בחוק זה תימנה מתום תקופת ההתיישנות ועד לתום התקופות המפורטות בסעיפים 16א ו- 16ב. בהעדר תקופת התיישנות תחל תקופת המחיקה ביום פסק הדין או ההחלטה.

(ב) בחלוף תקופת המחיקה יראו את פרט הרישום הפלילי כפרט רישום שנמחק, ולא יימסר עליו מידע אלא ליועץ המשפטי לממשלה, לגופים המנויים בפרטים (ב) עד (3ד), לגופים המנויים בסעיף 4 בהתאם לכללים שנקבעו מכוח סעיף 4(ב). וכן בא כוח היועץ המשפטי לממשלה ופרט (י) לתוספת הראשונה - כאשר הגילוי אודות פרט הרישום שנמחק הוא מהותי לנושא הדין, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) אם בתקופת המחיקה הורשע אדם בעבירה או ניתנה לגביו החלטה, המהווה פרט רישום כאמור בסעיף 2, יימסר מידע על כל פרטי הרישום כל עוד קיים פרט רישום כאמור, שטרם תמה תקופת המחיקה לגביו.

(ד) הרשעה שנשיא המדינה נתן עליה חנינה, דינה כדין פרט רישום שנמחק.

(ה) נתן הנשיא חנינה על הרשעה, קיצר או ביטל תקופת התיישנות או מחיקה לפי סעיף 18 לחוק, יקבלו הגופים הזכאים לקבל מידע מן המרשם הפלילי לפי סעיף 5 והמפורטים בפרטים (א), (י) לענין הליך פלילי, (יא), (יב), (יד), (טו), (טז), (יח), (כג), (כד), (כה), (כח), (כט) ו- (ל), (לג)-(לז) לתוספת הראשונה מידע מהמרשם הפלילי הדרוש למילוי תפקידם כל עוד לא חלפה תקופת המחיקה לפי שאר הוראות חוק זה.

הוספת סעיפים 21. (1) אחרי סעיף 16 לחוק העיקרי יבוא -
16א ו- 16ב

16א מחיקת פרט רישום פלילי - בגירים

תקופת המחיקה לבגירים תהיה -

(1) אם הורשע אדם לראשונה, ולא הוטל עליו עונש מאסר ואין אודותיו פרטי רישום פלילי נוספים - חמש שנים;

(2) אם הורשע אדם והוטל עליו עונש מאסר עד חמש שנים או הורשע אדם, לא הוטל עליו עונש מאסר וישנם אודותיו פרטי רישום פלילי נוספים – שבע שנים

(3) אם הורשע אדם והוטל עליו עונש מאסר למעלה מחמש שנים – עשר שנים

(4) אם לא הורשע אדם וניתן לגביו אחד מאלה תהיה לגביו תקופה המחיקה – חמש שנים:

(א) קביעה או צו כאמור בסעיף 2(4)

(ב) צו התחייבות להימנע מעבירה

(ג) צו שירות לתועלת הציבור

(ד) צו מבחן

16ב מחיקת פרט רישום פלילי – קטינים

תקופת המחיקה לקטינים תהיה -

(1) אם הורשע קטין בעבירה שעבר בטרם מלאו לו שש עשרה שנים, ולא הוטל עליו עונש מאסר – חמש שנים.

(2) אם הורשע קטין בעבירה שעבר לאחר שמלאו לו שש עשרה שנים ולא הוטל עליו עונש מאסר – שבע שנים.

(3) אם הורשע קטין בעבירה והוטל עליו עונש מאסר – שבע שנים.

(4) אם לא הורשע קטין וניתן לגביו אחד מאלה תהיה לגביו תקופה המחיקה – חמש שנים:

(א) קביעה או צו כאמור בסעיף 2(4)

(ב) צו התחייבות להימנע מעבירה

(ג) צו שירות לתועלת הציבור

(5) צו מבחן, בין אן הורשע הקטין ובין אם לאו – חמש שנים

תיקון סעיף 17 .22 (1) במקום סעיף 17, רישא, לחוק העיקרי יבוא – "לא תהיה התיישנות לפי

סעיפים 14 עד 14ב או מחיקה לפי סעיפים 16 עד 16ב. לגבי עבירות אלה:"

(2) האמור בסעיף יסומן "א)" ואחריו יבוא -

"(ב) הורשע אדם בעבירה המנוייה בסעיף זה, יפסק מניין התקופות ביחס לפרטי הרישום הפלילי שקדמו לו ולא יימנו תקופות התיישנות ומחיקה לפרטי רישום פלילי שנרשמו לאחר מועד ההרשעה בעבירה המנוייה בסעיף זה, ויימסר מידע אודות כל פרטי הרישום אודותיו."

מחיקת כותרת פרק ד' 23. אחרי סעיף 18 לחוק העיקרי הכותרת "פרק ד': תוצאהן של התיישנות ומחיקה" תימחק.

תיקון סעיף 19 24. בסעיף 19 בכותרת, במקום "תוצאי התיישנות הרשעה" יבוא - "תוצאות התיישנות ומחיקת פרט רישום".

(1) במקום האמור בסעיף 19 יבוא -

(א) מידע על הרשעה שהתיישנה או נמחקה, לא יובא בחשבון בין שיקוליו של מי שאינו זכאי לקבלו.

(ב) פסלות שנפסל אדם בשל הרשעה לתקופה שנקבעה בחיקוק, תפקע אם עברה על ההרשעה תקופת התיישנות או המחיקה לפי חוק זה, ובהתאם להיקף המידע אותו זכאי הגוף לקבל.

תיקון סעיף 20 25. בסעיף 20 בכותרת, במקום "תוצאי מחיקת הרשעה" יבוא - "שאלות בדבר עברו הפלילי של אדם".

במקום האמור בסעיף 20 יבוא -

(א) אדם אינו חייב לגלות מידע אודות הרשעה שהתיישנה או שנמחקה או תיק סגור למי שאינו זכאי לקבל מידע זה על-פי דין.

(ב) על אף חובה המוטלת על-פי דין או הסכם, לא יישא הנשאל באחריות פלילית או אחרת בשל הימנעותו מלמסור מידע כאמור בסעיף קטן (א) למי שאינו זכאי לקבלו.

הוספת פרק ד' 26. אחרי סעיף 20 יבוא:

"פרק ד': מרשם משטרתי

סימן א': תוכן המרשם המשטרתי

פרטי רישום של מרשם משטרתי של 20א (א) המשטרה תנהל מרשם משטרתי כמפורט להלן, בענינים שההרשעה בהם היא פרט רישום פלילי לפי סעיף 2, אולם היא רשאית שלא לכלול במרשם המשטרתי מידע כאמור בסעיף קטן (ב) 2(ב), כפי שיקבע לענין זה בפקודות המשטרה;

(ב) ואלה פרטי המרשם המשטרתי:

(1) מידע בדבר משפטים וחקירות פליליים תלויים ועומדים, לרבות מידע על התליית הליכים כאמור בסעיף 94א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), (להלן - מידע על תיק תלוי ועומד);

(2) מידע על תיק סגור, שהוא אחד מאלה (להלן - תיק סגור):

(א) מידע על החלטה שלא להעמיד לדין כאמור בסעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי, אלא אם ההחלטה ניתנה בשל חוסר אשמה;

(ב) מידע על החלטה שלא לחקור לפי סעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי;

(ג) מידע על אישום שבוטל לפי סעיף 94א (א) רישא ו- 94ב לחוק סדר הדין הפלילי.

(3) מידע על משפט שעוכבו בו ההליכים (להלן - מידע על תיק שעוכבו בו ההליכים) כאמור בסעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי;

(4) מידע על משפט שהסתיים בזיכוי של נאשם.

סימן ב': מסירת מידע מהמרשם המשטרתי

גישה ישירה למרשם 20ב (א) המרשם המשטרתי, למעט מידע על זיכוי של המשטרתי נאשם, יהיה פתוח לפני הגופים המפורטים בסעיף 4 והם יהיו רשאים להעביר ביניהם מידע ממנו, הכל במידה שהדבר דרוש למילוי תפקידיהם.

(ב) על גישה למידע כאמור ועל העברתו, יחולו הוראות סעיף 4, בשינויים המחוייבים.

מסירת מידע על 20ג (א) המשטרה תמסור מידע על תיקים תלויים ועומדים לגופים שהיא רשאית למסור להם מרשם תלויים ומשפטים תיקים ועומדים פלילי לפי הוראות חוק זה.

(ב) הגופים המפורטים בסעיף 5 רשאים למסור מידע על תיקים תלויים ועומדים, במגבלות הקבועות בכללים שנקבעו לפי סעיף 5(ה), למי שהם רשאים למסור לו מידע מן המרשם הפלילי.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) לא יימסר מידע על תיק תלוי ועומד שטרם הוגש בו כתב אישום לגופים נותני זכות מכוח סעיפים 5 ו- 6 בחלוף תקופה כפי שיקבע השר בתקנות.

מסירת מידע על 20ד (א) המשטרה תמסור מידע על תיק סגור ומידע תיקים סגורים או תיק שעוכבו בו ההליכים על משפט שעוכבו בו ההליכים לגופים המפורטים בתוספת השלישית. תיק שעוכבו בו ההליכים

(ב) הוראות סעיפים 19 ו- 20 יחולו גם על מידע על רישום משטרת תיק סגור או תיק שעוכבו בו ההליכים, בשינויים המחוייבים.

שימוש במידע הנוגע 20ה שימוש ולא יועבר לכל גורם, למעט גוף המנוי בסעיף 4 וזאת לשם חקירת עבירה, מניעת ביצוע עבירות או סיכולן וכן לשם שמירה על ביטחון המדינה בעבירות המנויות בתוספת הראשונה לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו - 1996

ביטול רישומים 120 (א) ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל או קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה

שהוא הסמיך לכך (בסעיף זה – הגורם המוסמך), רשאי לבטל מהמרשם המשטרתי פרט רישום משטרתי כאמור בסעיף 20א(ב)(2) לפי אמות מידה שקבע השר לביטחון הפנים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (בסעיף זה – ועדת החוקה); ביטול מהמרשם המשטרתי של פרט רישום משטרתי כאמור בסעיף 20א(ב)(3) ייעשה בהתאם לאמור לעיל ובהסכמת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לעניין עיכוב הליכים.

(ב) אמות המידה כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו בהתחשב, בין השאר, במשך הזמן שחלף מיום האירוע נושא החקירה (בסעיף זה – האירוע) ולעניין עיכוב הליכים משך הזמן שחלף מיום שעוכבו הליכי משפטו, גילו של האדם שהרישום נוגע לו ביום האירוע, נסיבותיו האישיות, קיומם של פרטי רישום משטרתי אחרים כאמור בסעיף 20א או פרטי רישום פלילי כאמור בסעיף 2 לגבי אותו אדם, מהות העבירות שיוחסו לו וחומרתן.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו- (ב), פרט רישום משטרתי על תיק סגור, בנוגע לעבירה שאינה פשע, יבוטל בתום שבע שנים מיום האירוע. אלא אם כן נקבע אחרת באמות מידה שקבע השר לביטחון הפנים באישור ועדת החוקה.

(ד)

תיקון סעיף 21 .27 בסעיף 21 לחוק אחרי "מידע" יבוא "פלילי".

.28 אחרי סעיף 21 יבוא –

"21 א סיוע לגורם זכאי לקבלת מידע פלילי

מי שהוסמך על-פי החוק לקבל מידע פלילי רשאי להסמיך אדם אחר, בעל תפקיד מטעמו לקבלת המידע, ובלבד שסיועו של אותו בעל תפקיד חיוני לשם מילוי התפקיד שלשמו מתקבל המידע"

תיקון סעיף 22 .29 במקום סעיף 22 יבוא –

אפשרות א':

(א) מי שהשיג או דרש, במישרין או בעקיפין, מידע פלילי שאינו זכאי לקבלו, לרבות בדרך של תצהיר, הצהרה או שאלון בכתב, דינו – מאסר שנה

(ב) מי שהשיג או דרש, במישרין או בעקיפין, מידע פלילי שאינו זכאי לקבלו, לרבות בדרך של תצהיר, הצהרה או שאלון בכתב, לשם העסקה או לשם קבלת החלטה בעניין האדם שהמידע נוגע לו – דינו מאסר שנתיים ;

לעניין זה, לא יראו מי שעשה כאמור כזכאי לקבל מידע פלילי בשל כך בלבד, שהאדם שהמידע הפלילי נוגע לו הסכים למסירתו.

(ג) מי שמסר, דרש או קיבל, במישרין או בעקיפין, מידע שנמסר לפי סעיף 9(א) שלא לשם מסירתו לנותן הזכות במדינה הזרה, דינו – מאסר שנה.

אפשרות ב':

אחרי סעיף קטן (ג) יבוא –

"בסעיף זה – תצהיר, הצהרה או שאלון בכתב – ככל שנדרשו טרם קיום ראיון אישי עם האדם שהמידע נוגע לו."

תיקון סעיף 23 .30 בסעיף 23 לחוק העיקרי בסופו יבוא -

"ואולם רשאי הוא להביא את המידע שהיה בסיס להחלטתו למי שהמידע אודותיו או לבא כוחו, כאמור בסעיף 1ג(ד)"

הוספת סעיפים .31 אחרי סעיף 23 יבוא –
23 א ו 23 ב

אמות מידה 23 א (א) נמסר מידע פלילי על אדם לשם מתן זכות לשקילת מידע פלילי מכוח פרטים (ו) עד (ח), (כז1), (לב), (מ) עד (מב), (מו), (מז) לתוספת הראשונה או מכוח סעיף 6 לחוק, ישקול מקבל המידע את עברו הפלילי של אדם, בהתחשב באלה:

(1) מהות העבירה וחומריתה – לרבות סוג העבירה והאינטרס המוגן שנפגע;

(2) משך הזמן שחלף מיום האירוע;

(3) גילו של האדם שהרישום נוגע לו ביום האירוע;

(4) קיומם של פרטי רישום נוספים כאמור בסעיף 2 לחוק, מספר פרטי הרישום ומהותם;

(5) קיומם של תיקים תלויים ועומדים או רישומי משטרה אחרים, ככל שהגוף זכאי לקבלם.

(ב) כן ישקול מקבל המידע את הזיקה בין העבר הפלילי של אדם לבין זכות העיסוק, בהתחשב באלה:

(1) האינטרס הציבורי המוגן בשלו נמסר המידע למעסיק או נותן השירות;

(2) החובות והאחריות הכרוכים בזכות העיסוק;

(3) החשש, אם קיים, לפגיעה בשלמו או בטחונו של אדם, פגיעה בשלום הציבור ובטחונו או פגיעה ברכוש;

(4) מידע אודות שיקומו של אדם שהרישום נוגע לו ונסיבותיו האישיות, ככל שביסס אותן.

(ג) שקילת המידע הפלילי תהיה על-פי אמות המידה המפורטות לעיל ובהתאם לנהלים פנימיים שייקבעו על-ידי הגוף מקבל המידע.

(ד) לא יימסר מידע פלילי לגוף כאמור בסעיף זה, אלא אם כן קבע הגוף נהלים פנימיים לעניין שקילת מידע פלילי בקשר למתן זכות באותו גוף, שאושרו על-ידי הגוף המפקח, כאמור בסעיף 23ב.

(ה) הוראות סעיף (א) עד (ג) יחולו, בשינויים המחויבים גם לגבי מידע פלילי שנמסר לשם השתתפות במכרז לפי סעיף 8.

הקמת גוף מפקח 23ב (א) יחידת הפיקוח שהוקמה לפי 10ד לחוק לשקילת מידע פלילי
הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981, תפקח, בין היתר, על שימוש במידע הפלילי שהועבר לגוף שנותן זכות מכוח פרטים (ו) עד (ח) לתוספת הראשונה או מכוח סעיף 6 לחוק ועל שמירת המידע הפלילי בגוף, ובכלל זה:

(1) אישור הנהלים הפנימיים של כל גוף שנותן זכות.

(2) פיקוח על הפעלת שיקול הדעת של גופים אלה לעניין המידע הפלילי.

(3) פיקוח על שמירת המידע הפלילי בגופים האמורים.

(4) כל תפקיד אחר שקבע שר המשפטים בעניינים הנוגעים לפיקוח על שימוש במידע פלילי או שמירתו.

(ב) לשם ביצוע תפקידה כאמור בסעיף זה, יהיו נתונות ליחידת הפיקוח כל סמכויות הפיקוח הנתונות לה לפי הוראות החוק האמור.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו, בשינויים המחויבים גם לגבי מידע שנמסר לשם השתתפות במכרז לפי סעיף 8.

תיקון סעיף 24 .32 בסעיף 24(ב) לחוק העיקרי, אחרי "המרשם" יבוא "הפלילי" ובמקום "שלוש עשרה" יבוא "גיל האחריות הפלילית".

תיקון סעיף 25 .33 בסעיף 25 לחוק, אחרי סעיף (4) יבוא –

"(5) דרכי עיון במידע הפלילי והודעה על מסירת מידע או על תיקון טעות ברישום כאמור בסעיפים 1ג עד 1ו ;

(6) הוראות מיוחדות לגבי תקופות התיישנות ומחיקה בקשר למידע מהמרשם הנוגע לתאגידים."

תיקון סעיף 27

לחוק

תיקון התוספת

הראשונה

.34

בתוספת הראשונה

(1) אחרי פרט (3ד) יבוא –

(2) (4ד) נציב בתי הסוהר או ראש חטיבת המודיעין – לעניין ביצוע תפקידים עפ"י דין.

(3) אחרי פרט (יד) יבוא-

(יד1) עורך דין אשר יפויי כח מיוחד לכך מהאדם שהמידע אודותיו, לשם ייצוגו בבית משפט או בפני גוף מינהלי, הזכאים לקבל מידע פלילי לפי הוראות החוק. בסעיף קטן זה, עורך דין – לרבות מתמחה המועסק על ידו

(4) פרט (כג) יימחק ובמקומו יבוא –

הגורמים המנויים בתקנה 4א לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשל"ח - 1977

(5) במקום פרט (לח) יבוא -

"(לח) עובד מדינה שהוסמך בסמכות חקירה לפי הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת

הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁹, לצורך חקירת עבירה מהעבירות שהוא מוסמך לחקור בהן על-פי דין; "

תיקון התוספת

השלישית

.35

(1) בפרט (א), בתוספת השלישית לחוק, לפני המלים "לצורך מילוי תפקידיהם יבוא –

"בא כוח היועץ המשפטי לממשלה כאשר הגילוי אודות הרישום המשטרתי מהותי לצורך ניהול ההליך המשפטי המנוהל על ידו".

(2) אחרי פרט (ה) יבוא –

(ו) פרט (י) לתוספת הראשונה, כאשר הגילוי אודות הרישום המשטרתי מהותי לנושא הדין.

הוספת תוספת

רביעית

.36

אחרי התוספת השלישית לחוק העיקרי יבוא -

⁹ חוקי איי, פרק ל"ד, כרך א', עמ' (ע) 439 (א) 467

”תוספת רביעית

(סעיף 6)

- .37 הוספת תוספת חמישית
- .38 הוספת תוספת ששית
- אחרי התוספת החמישית יבוא :
- תוספת ששית (סעיף 9(ג)3)
- (1) אינטרפול (Interpol – International Criminal Police Organization) והמשטרות המסונפות אליו ;
- (2) אירופול (Europol – European Criminal Police Organization) והמשטרות המסונפות אליו ;
- (3) משטרה פדרלית או מדינתית, וכן משטרה מחוזית או עירונית הפועלת מכוח דין ;
- (4) רשות תביעה של מדינה או של גוף המנוי בתוספת זו ;
- (5) רשות או סוכנות מדינתית לאכיפת חוק פלילית.
- (6) משטרת גבולות ורשות הגירה ;
- (7) רשות או סוכנות מדינתית לאכיפת חוק שאינה פלילית.
- (8) רשות להגנה על עדים.
- (9) ארגון בינלאומי לאכיפת חוק פלילית.
- .39 תיקון החוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית) בתקנה 4 - תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית)
- (1) בתקנת משנה (א) במקום ”המשטרה רשאית” יבוא ”הגופים המפורטים בסעיף 5 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ”א - 1981 רשאים” ;
- (2) בתקנת משנה (ב) במקום ”סעיף 5(א)” יבוא ”סעיף 5”.

תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו.	.40	תחילה
בפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971 סעיף 49א(ג) יימחק.	.41	תיקון פקודת המשטרה